C/2025/4524

12.8.2025

ZAWIADOMIENIE KOMISJI

Wytyczne [1]

DOTYCZĄCE ROZPORZĄDZENIA (UE) 2023/1115 W SPRAWIE PRODUKTÓW NIEPOWODUJĄCYCH WYLESIANIA [2]

(C/2025/4524)

Spis treści

			Strona
1.	DEFINICJE „WPROWADZENIA DO OBROTU”, „UDOSTĘPNIANIA NA RYNKU” I „WYWOZU”		3
	a)	Wprowadzenie do obrotu	4
	b)	Udostępnianie na rynku	4
	c)	Wywóz	5
2.	DEFINICJA „PODMIOTU”		5
3.	DATA WEJŚCIA W ŻYCIE i TERMIN ZASTOSOWANIA		6
4.	NALEŻYTA STARANNOŚĆ I DEFINICJA „ZNIKOMEGO RYZYKA”		9
	a)	Ocena ryzyka	9
	b)	Znikome ryzyko	11
	c)	Rola podmiotów handlowych będących MŚP i niebędących MŚP	11
	d)	Wzajemne powiązania z dyrektywą w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju	12
5.	WYJAŚNIENIE POJĘCIA „ZŁOŻONOŚĆ ŁAŃCUCHA DOSTAW”		12
6.	ZGODNOŚĆ Z PRAWEM		13
	a)	Właściwe przepisy kraju produkcji	13
	b)	Należyta staranność w odniesieniu do legalności	15
7.	ZAKRES PRODUKTU		16
	a)	Wyjaśnienie – Opakowania i materiały opakowaniowe	16
	b)	Wyjaśnienie – Odpady i produkty pochodzące z recyklingu i z odzysku	17
8.	REGULARNE PROWADZENIE SYSTEMU NALEŻYTEJ STARANNOŚCI		19
9.	PRODUKTY ZŁOŻONE		19
10.	ROLA SYSTEMÓW CERTYFIKACJI I SYSTEMÓW WERYFIKACJI PRZEZ OSOBY TRZECIE W OCENIE RYZYKA I ZMNIEJSZANIU RYZYKA		21
	a)	Rola systemów certyfikacji i systemów weryfikacji przez osoby trzecie	22
	b)	Podstawowe informacje	24
11.	UŻYTKOWANIE ROLNICZE		25
	1.	Wprowadzenie	25
	2.	Wyjaśnienie kwestii przekształcania lasu w grunty, które nie są wykorzystywane do celów użytkowania rolniczego	26
	3.	Definicja „lasu”	27

[1] Żadne z postanowień niniejszych wytycznych nie zastępuje bezpośredniego odniesienia do opisanych instrumentów, a Komisja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za jakiekolwiek straty lub szkody spowodowane błędami lub oświadczeniami w nich zawartymi. Jedynie Europejski Trybunał Sprawiedliwości może wydawać ostateczne orzeczenia w sprawie wykładni rozporządzenia.

[2] Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj.

4. Definicja „użytkowania rolniczego” i wyjątki 28
a) Wyjaśnienie celów rolniczych 28
b) Wyjaśnienie kwestii przeważającego sposobu użytkowania gruntów 29
c) Definicja „plantacji rolnej” 30
d) Wyjaśnienie pojęcia „system rolno-leśny” 30
5. Wyjaśnienie pojęcia „użytkowanie gruntów” w przypadku wielu rodzajów użytkowania gruntów na tym samym obszarze oraz wykorzystania rejestrów gruntów i map katastralnych 31
ZAŁĄCZNIK I 32
ZAŁĄCZNIK II 39

WPROWADZENIE

Art. 15 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2023/1115 w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 (zwanego dalej rozporządzeniem EUDR) stanowi, że Komisja może opracować wytyczne w celu ułatwienia zharmonizowanego wykonania rozporządzenia.

Niniejsze wytyczne nie mają wiążącej mocy prawnej; ich jedynym celem jest dostarczenie informacji na temat niektórych aspektów rozporządzenia EUDR. Nie zastępują one, nie uzupełniają ani nie zmieniają przepisów rozporządzenia EUDR, w którym ustanowiono zobowiązania prawne. Niniejsze wytyczne nie powinny być rozpatrywane oddzielnie; muszą być one stosowane w połączeniu z przepisami, a nie jako osobne źródło informacji.

Niniejsze wytyczne są jednak użytecznym materiałem referencyjnym dla każdego, kto musi przestrzegać rozporządzenia EUDR, ponieważ doprecyzowano w nich specjalne części tekstu legislacyjnego, a zatem mogą one stanowić wskazówkę dla podmiotów (ang. *operator*) i podmiotów handlowych (ang. *trader*). Mogą one również stanowić wskazówkę dla właściwych organów krajowych i organów egzekwowania prawa, a także sądów krajowych w procesie wdrażania i egzekwowania rozporządzenia EUDR.

Kwestie poruszone w niniejszym dokumencie zostały omówione i opracowane we współpracy z wyznaczonymi przedstawicielami państw członkowskich. Dodatkowe kwestie będzie można omówić, gdy zgromadzonych zostanie więcej doświadczeń w stosowaniu rozporządzenia EUDR, i w takim przypadku wytyczne zostaną odpowiednio zmienione.

W odniesieniu do wszystkich kwestii poruszonych w niniejszych wytycznych należy zauważyć, że zgodnie z motywem 43 definicje zawarte w rozporządzeniu opierają się na pracach Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC), Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) oraz Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN).

Drugie wydanie wytycznych zapewnia większą przejrzystość, w tym w odniesieniu do harmonogramu stosowania, doprecyzowania przepisów dotyczących podmiotów i podmiotów handlowych, ułatwienia prostego i skutecznego stosowania zasad należytej staranności oraz kontroli identyfikowalności.

Zasada proporcjonalności jest jedną z ogólnych zasad prawa Unii, która ma zastosowanie do wykładni i egzekwowania prawodawstwa Unii ([3]), co obejmuje egzekwowanie przepisów aktów Unii przez państwa członkowskie, również z uwzględnieniem odpowiednich postanowień Traktatu.

1. DEFINICJE „WPROWADZENIA DO OBROTU", „UDOSTĘPNIANIA NA RYNKU" I „WYWOZU"

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 2 – Definicje; art. 4 – Obowiązki podmiotów

Obowiązki podmiotów wynikające z art. 4 mają zastosowanie, gdy odnośne produkty są przeznaczone do „wprowadzenia do obrotu" lub „wywozu" lub gdy są one „wprowadzane do obrotu" lub „wywożone". Obowiązki podmiotów handlowych wynikające z art. 5 mają zastosowanie, gdy odnośne towary lub odnośne produkty są przeznaczone do „udostępnienia na rynku" lub gdy są one „udostępniane na rynku" (zob. również rozdział 4 lit. c) niniejszych wytycznych).

Przegląd scenariuszy wraz z wyjaśnieniem obowiązków spoczywających na podmiotach i podmiotach handlowych będących MŚP i niebędących MŚP przy wprowadzaniu do obrotu lub udostępnianiu na rynku unijnym lub wywozie odnośnych produktów z rynku unijnego znajduje się w załączniku I do niniejszych wytycznych. W scenariuszach tych przedstawiono również zmiany obowiązków podmiotów będących MŚP na dalszych etapach łańcucha dostaw (art. 4 ust. 8) oraz podmiotów i podmiotów handlowych niebędących MŚP (art. 4 ust. 9).

([3]) Więcej szczegółowych informacji na temat wdrażania można znaleźć również w często zadawanych pytaniach, które są dostępne tutaj: Wdrażanie rozporządzenia w sprawie wylesiania – Komisja Europejska (europa.eu).

a) **Wprowadzenie do obrotu**

Zgodnie z art. 2 pkt 16 odnośny towar lub odnośny produkt jest „wprowadzany do obrotu", jeżeli jest **po raz pierwszy** udostępniany na rynku unijnym. Nie obejmuje to odnośnych towarów lub odnośnych produktów, które zostały już wprowadzone do obrotu w Unii. Pojęcie „wprowadzenia do obrotu" odnosi się do każdego pojedynczego odnośnego towaru lub odnośnego produktu, a nie do rodzaju produktu, bez względu na to, czy został on wyprodukowany jako pojedyncza jednostka czy seryjnie.

b) **Udostępnianie na rynku**

Zgodnie z art. 2 pkt 18 odnośny produkt jest „udostępniany na rynku", jeżeli jest **dostarczany**:

— na rynku unijnym do celów dystrybucji, konsumpcji lub używania – oznacza to, że odnośny produkt lub towar musi być fizycznie obecny w UE, po zebraniu lub wyprodukowaniu w UE albo po przywiezieniu do UE i objęciu procedurą celną „dopuszczenia do obrotu". Jeżeli chodzi o odnośne produkty przywożone do UE, nie uzyskują one statusu „towarów unijnych" przed ich wprowadzeniem na obszar celny Unii i dopuszczeniem ich do obrotu przez organy celne. Odnośnych produktów objętych innymi procedurami celnymi niż „dopuszczenie do obrotu" (np. składowanie celne, uszlachetnianie czynne, odprawa czasowa, tranzyt) nie uznaje się za wprowadzone do obrotu na podstawie rozporządzenia EUDR;

oraz

— w ramach działalności handlowej – oznacza to działalność prowadzoną w kontekście gospodarczym. Działalność handlowa może odbywać się odpłatnie lub nieodpłatnie. Zarówno dostawy na rzecz konsumentów niekomercyjnych, jak i działalność, za którą nie dokonuje się płatności, wchodzą w zakres rozporządzenia EUDR (np. w przypadku darowizny lub działalności *pro bono*). Rozporządzenie to nie nakłada wymogów na konsumentów niekomercyjnych, ponieważ użytek prywatny i konsumpcja nie wchodzą w zakres rozporządzenia EUDR.

„**Udostępnianie na rynku**" należy zatem rozumieć jako mające miejsce, gdy podmiot handlowy dostarcza odnośne produkty na rynku unijnym jednocześnie (i) do celów dystrybucji, konsumpcji lub używania oraz (ii) w ramach swojej działalności handlowej.

„**Wprowadzenie do obrotu**" należy zatem rozumieć jako mające miejsce, gdy podmiot udostępnia odnośny produkt na rynku unijnym (i) do celów dystrybucji, konsumpcji lub stosowania, (ii) po raz pierwszy oraz (iii) w ramach swojej działalności handlowej.

Połączone definicje „podmiotu" (art. 2 pkt 15 rozporządzenia EUDR) i „w ramach działalności handlowej" (art. 2 pkt 19 rozporządzenia EUDR) oznaczają, że każda osoba wprowadzająca odnośny produkt do obrotu

a) do celów dystrybucji wśród konsumentów komercyjnych lub niekomercyjnych, co oznacza na przykład na sprzedaż lub bezpłatnie,

b) do celów przetwarzania lub

c) do wykorzystania we własnej działalności

będzie podlegać wymogom należytej staranności i musi przedstawić oświadczenie o należytej staranności, chyba że zastosowanie ma uproszczenie (zob. art. 4 ust. 8 i 9 rozporządzenia EUDR).

„**Odnośne produkty wprowadzane na rynek**" należy zatem rozumieć jako odnośne produkty, które są jednocześnie:

— zgłoszone do objęcia procedurą celną „dopuszczenia do obrotu" i przeznaczone do wprowadzenia do obrotu w Unii. Wyłącznie produkty dopuszczone do obrotu przez organy celne uznaje się za wprowadzone do obrotu w Unii. Inne procedury celne niż „dopuszczenie do obrotu" (np. składowanie celne, uszlachetnianie czynne, odprawa czasowa itp.) nie wchodzą w zakres stosowania rozporządzenia EUDR;

oraz

— nie są przeznaczone bezpośrednio do użytku prywatnego lub konsumpcji na obszarze celnym Unii. Produkty przeznaczone do użytku prywatnego lub konsumpcji (np. przez osobę fizyczną przywożącą takie produkty z podróży poza UE do celów użytku prywatnego lub konsumpcji) nie podlegają przepisom rozporządzenia EUDR.

c) **Wywóz**

Zgodnie z art. 2 pkt 37 „wywóz" oznacza procedurę celną wywozu określoną w art. 269 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 ([4]) i odnosi się do towarów unijnych, które mają zostać wyprowadzone poza obszar celny Unii.

Art. 269 rozporządzenia nr 952/2013 stanowi, że procedura wywozu nie ma zastosowania do: a) towarów objętych procedurą uszlachetniania biernego; b) towarów wyprowadzanych poza obszar celny Unii po tym, jak zostały objęte procedurą końcowego przeznaczenia; c) towarów dostarczanych, zwolnionych z VAT lub podatku akcyzowego, jako zapasy statku powietrznego lub wodnego, niezależnie od miejsca przeznaczenia tego statku, przy czym niezbędne jest udokumentowanie takich zapasów; d) towarów objętych procedurą tranzytu wewnętrznego; e) towarów czasowo przemieszczanych poza obszar celny Unii zgodnie z art. 155 rozporządzenia nr 952/2013.

Powrotny wywóz, o którym mowa w art. 270 rozporządzenia nr 952/2013, nie wchodzi w zakres rozporządzenia EUDR. Powrotny wywóz oznacza w tym względzie, że odnośny towar lub odnośny produkt nie uzyskał statusu „towaru unijnego" i został wyprowadzony poza obszar celny Unii po złożeniu np. zgłoszenia do powrotnego wywozu.

„Odnośne produkty opuszczające rynek" należy zatem rozumieć jako odnośne produkty zgłaszane jako objęte procedurą celną „wywozu" w ramach działalności handlowej.

Załącznik I do niniejszych wytycznych zawiera praktyczne przykłady interpretacji pojęć „wprowadzenie do obrotu", „udostępnianie" i „wywóz".

2. **DEFINICJA „PODMIOTU"**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 2 pkt 15 – Definicje; art. 7 – Wprowadzenie do obrotu przez podmioty mające siedzibę w państwach trzecich

Zgodnie z art. 2 pkt 15 **podmiotem** jest osoba fizyczna lub prawna, *która*:

— wprowadza odnośne produkty do obrotu lub wywozi je

— w ramach działalności handlowej.

Aby umożliwić spójną identyfikację podmiotów, można rozróżnić ich role na podstawie sposobu wprowadzania ich odnośnych produktów do obrotu w Unii, który różni się w zależności od tego, czy produkty te są produkowane w UE, czy poza nią.

— W przypadku odnośnych produktów wyprodukowanych zgodnie z art. 2 pkt 14 **w UE** podmiotem jest zazwyczaj osoba, która je dystrybuuje lub wykorzystuje w ramach działalności handlowej po ich wyprodukowaniu; może to być producent lub wytwórca.

— Osoba, która przekształca odnośny produkt w inny odnośny produkt (nowy kod HS o liczbie cyfr zgodnej z poziomem klasyfikacji określonym w załączniku I do rozporządzenia) i wprowadza go do obrotu lub wywozi go z rynku, jest podmiotem znajdującym się na dalszym etapie łańcucha dostaw.

— W przypadku odnośnych towarów lub odnośnych produktów wyprodukowanych **poza UE**:

  — podmiot jest osobą działającą jako importer, gdy odnośne towary lub odnośne produkty są zgłaszane do objęcia procedurą celną „dopuszczenia do obrotu". Importer jest osobą wskazaną w odpowiednich elementach danych zgłoszenia celnego, w stosownych przypadkach:

    — „importer" w elemencie danych 13 04 000 000 (załącznik B do rozporządzenia delegowanego 2015/2446 ([5]));

([4]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

([5]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1).

— element danych DE 3/15 w poprzedniej wersji unijnego modelu danych celnych (EUCDM);

— „Odbiorca” w polu 8 jednolitego dokumentu administracyjnego;

— jeżeli osoba działająca jako importer, w przypadku gdy odnośne towary lub odnośne produkty zostały zgłoszone jako objęte procedurą celną „dopuszczenia do obrotu”, nie ma siedziby w UE, pierwszą osobę fizyczną lub prawną, która udostępniła odnośne produkty na rynku, również uznaje się za podmiot, tj. mimo że nie jest ona podmiotem w rozumieniu definicji określonej w art. 2 pkt 15, podlega ona obowiązkom podmiotu określonym w art. 7. Wymóg ten stanowi uzupełnienie zwykłego obowiązku podmiotu mającego siedzibę poza Unią i ma na celu zapewnienie, aby zawsze istniał jeden odpowiedzialny podmiot mający siedzibę w UE.

— W przypadku odnośnych produktów **przywożonych** do UE definicja „podmiotu” jest niezależna od zmiany własności produktu i innych uzgodnień umownych.

— W przypadku wprowadzenia produktu **krajowego** do obrotu podmiotem jest zwykle osoba, która jest właścicielem towaru lub produktu w momencie sprzedaży, jednak może to zależeć od indywidualnych okoliczności umowy. W przypadku gdy osoba zawiera umowę, na mocy której upoważnia drugą stronę umowy do produkcji odnośnego towaru, umawiająca się strona zajmująca się produkcją uważana jest za podmiot, jeżeli bezpośrednio i automatycznie staje się właścicielem produktu poprzez sam fakt produkcji (np. poprzez pozyskanie drzew lub narodziny cielęcia). Nie ma to miejsca w przypadku, gdy mające zastosowanie prawo krajowe lub umowa przewiduje, że osoba fizyczna lub prawna przenosi, po wyprodukowaniu, prawo własności na drugą stronę umowy (zob. wyrok C-370/23 z dnia 21 listopada 2024 r. ([6])).

— W przypadku odnośnych produktów **wywożonych** z Unii podmiotem jest zazwyczaj osoba działająca jako eksporter, jeżeli odnośne produkty są zgłaszane jako objęte celną procedurą wywozu. Eksporter jest osobą wskazaną w odpowiednich elementach danych zgłoszenia celnego, w stosownych przypadkach:

— „eksporter” w elemencie danych 13 01 000 000 (załącznik B do rozporządzenia delegowanego 2015/2446);

— element danych DE 3/1 w poprzedniej wersji unijnego modelu danych celnych (EUCDM);

— „Nadawca/Eksporter” w polu 2 jednolitego dokumentu administracyjnego.

Usługodawcy, którzy oferują usługi wsparcia logistycznego lub technicznego, na przykład spedytorzy, agenci morscy lub przedstawiciele celni, którzy nie posiadają praw własności lub podobnych praw do obsługiwanych przez nich produktów, nie są „podmiotami” ani „podmiotami handlowymi” do celów rozporządzenia, jeżeli nie wprowadzają produktów do obrotu ani nie udostępniają ich na rynku, ani nie dokonują ich wywozu.

Rolę podmiotów wyjaśniono bardziej szczegółowo za pomocą scenariuszy zawartych w załączniku I do niniejszych wytycznych.

3. **DATA WEJŚCIA W ŻYCIE i TERMIN ZASTOSOWANIA**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 1 ust. 2 – Przedmiot i zakres stosowania; art. 37 – Uchylenie; art. 38 – Wejście w życie i data rozpoczęcia stosowania

Rozporządzenie EUDR weszło w życie 29 czerwca 2023 r. Większość obowiązków podmiotów i podmiotów handlowych, a także właściwych organów, w tym obowiązków określonych w art. 3–13, art. 16–24, art. 26, 31 i 32, ma zastosowanie od **30 grudnia 2025 r.**, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/3234 ([7]) zmieniającym przepisy rozporządzenia EUDR dotyczące daty rozpoczęcia stosowania.

([6]) ECLI:EU:C:2024:972.
([7]) Dz.U. L, 2024/3234, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3234/oj.

W przypadku podmiotów, które zostały ustanowione jako **mikrojednostki lub małe jednostki** do 31 grudnia 2020 r. (zgodnie z odpowiednio art. 3 ust. 1 lub 2 dyrektywy 2013/34/UE), obowiązki określone w art. 3–13, art. 16–24, art. 26, 31 i 32 mają zastosowanie od **30 czerwca 2026 r.**, z wyjątkiem produktów objętych załącznikiem do rozporządzenia (UE) nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna ([8]) (rozporządzenie EUTR). Oznacza to, że między wejściem w życie rozporządzenia (29 czerwca 2023 r.) a rozpoczęciem stosowania (30 grudnia 2025 r., odroczonym do 30 czerwca 2026 r. w przypadku małych jednostek lub mikrojednostek utworzonych do 31 grudnia 2020 r.) obowiązuje **okres przejściowy**, który zwalnia podmioty i podmioty handlowe wprowadzające do obrotu w Unii, udostępniające na rynku unijnym lub wywożące z niego odnośne towary i produkty w okresie przejściowym z głównych obowiązków wynikających z rozporządzenia EUDR.

Do wszystkich towarów i powiązanych odnośnych produktów **z wyjątkiem drewna i produktów z drewna objętych załącznikiem do rozporządzenia EUTR zastosowanie mają następujące zasady**:

— jeżeli odnośny towar lub odnośny produkt jest wprowadzany do obrotu w okresie przejściowym mającym zastosowanie do danego podmiotu, obowiązki wynikające z rozporządzenia EUDR nie mają zastosowania do tego podmiotu.

— Ponadto żaden odnośny produkt wprowadzony do obrotu lub udostępniony na rynku po rozpoczęciu stosowania, który jest w całości wytwarzany z towarów lub produktów wprowadzonych do obrotu w okresie przejściowym, nie będzie podlegał obowiązkom wynikającym z rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że odroczone rozpoczęcie stosowania przez podmioty będące **małymi przedsiębiorstwami i mikroprzedsiębiorstwami** (30 czerwca 2026 r.) w przypadku wprowadzania do obrotu lub udostępniania na rynku powoduje również zwolnienie średnich i dużych podmiotów i podmiotów handlowych znajdujących się dalej w łańcuchu dostaw, które prowadzą handel tymi produktami lub ich produktami pochodnymi.

— W opisanych powyżej przypadkach obowiązek podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw (lub podmiotów handlowych udostępniających później odnośny produkt, który został wprowadzony do obrotu w okresie przejściowym) będzie ograniczony do zgromadzenia odpowiednio rozstrzygających i możliwych do zweryfikowania dowodów potwierdzających, że odnośny produkt został pierwotnie wprowadzony do obrotu przed (odroczonym) rozpoczęciem stosowania rozporządzenia.

— W odniesieniu do **części odnośnego produktu pochodnego**, które zostały wyprodukowane wraz z innymi odnośnymi produktami wprowadzonymi do obrotu od 30 grudnia 2025 r. (lub od 30 czerwca 2026 r. przez mikroprzedsiębiorstwa lub małe przedsiębiorstwa), podmioty na dalszym etapie łańcucha dostaw wprowadzające do obrotu i podmioty handlowe będą podlegać standardowym obowiązkom określonym w rozporządzeniu, niezależnie od tego, że niektóre inne części mogą zostać objęte okresem przejściowym.

Zgodnie z **art. 1 ust. 2 rozporządzenia EUDR** rozporządzenie to nie ma zastosowania, jeżeli odnośne produkty zostały **wyprodukowane** przed 29 czerwca 2023 r. Czas i miejsce produkcji odnoszą się do daty produkcji i miejsca produkcji odnośnego towaru; dotyczy to zarówno towarów, jak i produktów pochodnych. W większości przypadków datą produkcji będzie data zbioru towaru, z wyjątkiem **produktów z bydła**, w którym to przypadku odpowiedni czas produkcji rozpoczyna się w dniu urodzenia bydła.

W poniższej tabeli przedstawiono przepisy mające zastosowanie do odnośnych produktów objętych zakresem rozporządzenia (UE) 2023/1115, z wyjątkiem drewna i produktów z drewna objętych załącznikiem do rozporządzenia EUTR:

		Data wprowadzenia odnośnego towaru lub odnośnego produktu do obrotu w UE	
Odnośne produkty	Data produkcji odnośnego towaru	Przed 30 grudnia 2025 r., a w przypadku podmiotów będących mikro- i małymi przedsiębiorstwami – przed 30 czerwca 2026 r.	Od 30 grudnia 2025 r. (włącznie) dla dużych i średnich przedsiębiorstw oraz od 30 czerwca 2026 r. (włącznie) dla podmiotów będących mikro- i małymi przedsiębiorstwami
Produkty z bydła, kakao, kawy, palmy olejowej, kauczuku i soi wymienione w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2023/1115	Przed 29 czerwca 2023 r.	Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR) nie ma zastosowania	Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR) nie ma zastosowania
	Od 29 czerwca 2023 r. (włącznie)	Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR) nie ma zastosowania	**Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR) ma zastosowanie**

([8]) OJ L 295, 12.11.2010, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995/oj.

		Data wprowadzenia odnośnego towaru lub odnośnego produktu do obrotu w UE	
Odnośne produkty	Data produkcji odnośnego towaru	Przed 30 grudnia 2025 r., a w przypadku podmiotów będących mikro- i małymi przedsiębiorstwami – przed 30 czerwca 2026 r.	Od 30 grudnia 2025 r. (włącznie) dla dużych i średnich przedsiębiorstw oraz od 30 czerwca 2026 r. (włącznie) dla podmiotów będących mikro- i małymi przedsiębiorstwami
Produkty z drewna wymienione w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2023/1115 i niewymienione w załączniku do rozporządzenia nr 995/2010 (EUTR)	Przed 29 czerwca 2023 r.	Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR) nie ma zastosowania	Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR) nie ma zastosowania
	Od 29 czerwca 2023 r. (włącznie)	Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR) nie ma zastosowania	**Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR) ma zastosowanie**

W przypadku **drewna i produktów z drewna** objętych załącznikiem do rozporządzenia EUTR zastosowanie mają przepisy szczególne, zgodnie z art. 37 ust. 3 rozporządzenia EUDR:

— W przypadku drewna i produktów z drewna wyprodukowanych (pozyskanych) przed 29 czerwca 2023 r. oraz:

  — wprowadzonych do obrotu przed 30 grudnia 2025 r. – produkty te i ich produkty pochodne muszą być zgodne z przepisami rozporządzenia EUTR; jeżeli produkty pochodne nie są objęte załącznikiem do rozporządzenia EUTR, produkty te są zwolnione z obowiązków wynikających z rozporządzeń EUTR i EUDR;

  — wprowadzonych do obrotu w okresie od 30 grudnia 2025 r. do 31 grudnia 2028 r. – przepisy EUTR nadal mają zastosowanie do produktów objętych załącznikiem do EUTR (zob. powyżej);

  — wprowadzonych do obrotu od 31 grudnia 2028 r. – produkty te i ich produkty pochodne muszą być zgodne z art. 3 rozporządzenia EUDR.

— W przypadku drewna i produktów z drewna wyprodukowanych w okresie od 29 czerwca 2023 r. do 30 grudnia 2025 r. oraz:

  — wprowadzonych do obrotu przed 30 grudnia 2025 r. – produkty te i ich produkty pochodne muszą być zgodne z przepisami rozporządzenia EUTR; jeżeli produkty pochodne nie są objęte załącznikiem do rozporządzenia EUTR, produkty te są zwolnione z obowiązków wynikających z rozporządzeń EUTR i EUDR;

  — wprowadzonych do obrotu od 30 grudnia 2025 r. – produkty te i ich produkty pochodne muszą być zgodne z przepisami rozporządzenia EUDR.

— Drewno i produkty z drewna wyprodukowane (pozyskane) od 30 grudnia 2025 r. muszą być zgodne z przepisami rozporządzenia EUDR.

PYT. 1: Czy produktom z papieru, które są wprowadzane do obrotu od 30 grudnia 2025 r., ale jednocześnie są wytwarzane z drewna pozyskanego i wprowadzonego do obrotu w okresie od 29 czerwca 2023 r. do 30 grudnia 2025 r., musi towarzyszyć oświadczenie o należytej staranności?

W takich przypadkach pozyskane drewno i produkty wytworzone z takiego drewna muszą być zgodne z rozporządzeniem EUTR. Nie potrzebują one oświadczenia o należytej staranności, ponieważ wymóg ten ma zastosowanie do produktów objętych zakresem rozporządzenia EUDR.

W poniższej tabeli przedstawiono przepisy mające zastosowanie do produktów z drewna objętych załącznikiem do rozporządzenia (UE) nr 995/2010:

		Data wprowadzenia odnośnego towaru lub odnośnego produktu do obrotu w UE		
Odnośne produkty	Data produkcji	Przed 30 grudnia 2025 r.	Od 30 grudnia 2025 r. (włącznie) do 30 grudnia 2028 r. (włącznie)	Od 31 grudnia 2028 r. (włącznie)
Drewno i produkty z drewna zdefiniowane w załączniku do rozporządzenia (UE) nr 995/2010 (EUTR)	Przed 29 czerwca 2023 r.	Rozporządzenie (UE) nr 995/2010 (EUTR)	Rozporządzenie (UE) nr 995/2010 (EUTR)	**Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR)**
	Od 29 czerwca 2023 r. (włącznie)	Rozporządzenie (UE) nr 995/2010 (EUTR)	**Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR)**	**Rozporządzenie (UE) 2023/1115 (EUDR)**

4. **NALEŻYTA STARANNOŚĆ I DEFINICJA „ZNIKOMEGO RYZYKA”**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 2 pkt 26 – Definicje; art. 4 – Obowiązki podmiotów; art. 8 – Należyta staranność; art. 9 – Wymogi dotyczące informacji; art. 10 – Ocena ryzyka

Zgodnie z art. 4 ust. 1 przed wprowadzeniem odnośnych produktów do obrotu lub przed ich wywozem podmioty zachowują należytą staranność zgodnie z art. 8, aby udowodnić, że odnośne produkty są zgodne z art. 3. W tym celu i zgodnie z art. 12 ust. 1 rozporządzenia EUDR podmioty wprowadzają i aktualizują zestaw procedur i środków – „system należytej staranności” określony w art. 12 ust. 1 rozporządzenia EUDR – w celu zachowania należytej staranności zgodnie z art. 8, zapewniającej zgodność odnośnych produktów, które podmioty te wprowadzają do obrotu lub wywożą, z art. 3 rozporządzenia EUDR. Podmioty są odpowiedzialne za dogłębne zbadanie i analizę własnej działalności gospodarczej, co wymaga gromadzenia odpowiednich danych, ich analizowania oraz – w razie potrzeby – przyjmowania środków zmniejszających ryzyko, chyba że ryzyko niezgodności zostanie ocenione jako znikome. Gromadzenie danych, analiza ryzyka i zmniejszanie ryzyka muszą być powiązane przyczynowo i muszą odzwierciedlać cechy działalności gospodarczej podmiotu i łańcuchów dostaw.

Podmioty muszą określić kryteria oceny ryzyka zgodnie z art. 10 ust. 2, które to kryteria podmioty biorą pod uwagę w odniesieniu do odnośnych produktów, które zamierzają wprowadzić do obrotu w Unii lub z niej wywozić. W związku z tym kryteria oceny ryzyka muszą być dostosowane do odnośnych produktów, które podmiot zamierza wprowadzić do obrotu lub wywieźć.

a) **Ocena ryzyka**

Zgodnie z wymogami należytej staranności określonymi w art. 8 podmiot ma obowiązek:

— gromadzić informacje, dokumenty i dane od każdego konkretnego dostawcy na temat odnośnych produktów, które podlegają rozporządzeniu EUDR (i które wymieniono w załączniku I do tego rozporządzenia), zgodnie z art. 8 i 9,

— weryfikować i analizować te informacje wraz z innymi informacjami kontekstowymi i na tej podstawie przeprowadzać ocenę ryzyka zgodnie z art. 10, oraz

— przyjmować środki zmniejszające ryzyko zgodnie z art. 11, chyba że w ocenie ryzyka przeprowadzonej zgodnie z art. 10 stwierdzono, że nie istnieje ryzyko, że odnośne produkty są niezgodne z wymogami, lub że ryzyko to jest znikome.

W art. 9 ust. 1 określono informacje dotyczące produktu, które należy poddać ocenie, w tym informacje specyficzne dla produktu i jego łańcucha dostaw. W art. 10 ust. 2 określono dodatkowe informacje kontekstowe niezbędne do oceny poziomu ryzyka, takie jak stan lasów w kraju produkcji.

Jeżeli produkty są wytwarzane z towarów pochodzących z kilku źródeł lub geolokalizacji, należy ocenić ryzyko dla każdego źródła lub geolokalizacji.

Na podstawie zgromadzonych danych należy wykonać dokładnie określone zadania w zakresie analizy ryzyka i określić kategorie ryzyka, a także związane z nimi niezbędne środki zmniejszające ryzyko. Podmioty mogą oceniać poziom ryzyka wyłącznie indywidualnie dla każdego przypadku, ponieważ zależy on od wielu czynników.

Istnieją różne sposoby przeprowadzania oceny ryzyka, ale podmiot musi uwzględnić kryteria wymienione w art. 10 ust. 2 w odniesieniu do każdego odnośnego produktu. Należy przy tym uwzględnić następujące pytania i uwagi:

— *Gdzie wyprodukowano produkt?*

Jaki poziom ryzyka przypisano krajowi produkcji lub jego częściom, zgodnie z art. 29 ([9])? Jaki jest wskaźnik powierzchni terenów zalesionych i jaka jest powszechność (stopień) degradacji lasów lub wylesiania w kraju produkcji lub jego częściach? Jak wysoki jest poziom powszechności (stopień) nielegalnej produkcji odnośnego towaru w kraju lub jego częściach?

— *Jakie są ryzyka specyficzne dla danego produktu?*

Istnieją znaczne różnice w sposobie produkcji poszczególnych odnośnych produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia EUDR, co będzie miało wpływ na ryzyko niezgodności. Na przykład niektóre produkty zawierają surowce wyprodukowane w setkach odrębnych geolokalizacji lub są poddawane istotnym procesom chemicznym lub fizycznym podczas produkcji.

— *Czy łańcuch dostaw jest złożony?*

Wyjaśnienie pojęcia „złożoność łańcucha dostaw" znajduje się w sekcji 5.

— *Czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że przedsiębiorstwo w łańcuchu dostaw jest zaangażowane w praktyki związane z nielegalnością, wylesianiem lub degradacją lasów?*

Istnieje zwiększone ryzyko, że odnośne towary lub produkty zakupione od przedsiębiorstwa, które jest powiązane z nielegalnymi praktykami, wylesianiem lub degradacją lasów, będą niezgodne z przepisami. Czy zgłoszono jakiekolwiek uzasadnione zastrzeżenia dotyczące przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw zgodnie z art. 31? Czy którekolwiek przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw naruszyły odpowiednie przepisy ([10]) i zostały ukarane przez państwo za naruszenie takich przepisów?

— *Czy istnieją dodatkowe informacje na temat zgodności przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw z rozporządzeniem EUDR pochodzące z systemów certyfikacji lub systemów weryfikacji przez osoby trzecie?*

Wyjaśnienia dotyczące roli systemów weryfikacji przez osoby trzecie można znaleźć w sekcji 10.

— *Czy odnośne produkty zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji?*

Właściwe przepisy kraju produkcji zostały zdefiniowane w art. 2 pkt 40. Więcej informacji na temat wymogów legalności można znaleźć w sekcji 6.

— *Czy istnieją zastrzeżenia dotyczące kraju produkcji i pochodzenia lub jego części, takie jak poziom korupcji, powszechność fałszowania dokumentów i danych, nieegzekwowanie prawa, naruszenia międzynarodowych praw człowieka, konflikt zbrojny lub obecność sankcji nałożonych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ lub Radę Unii Europejskiej?*

Zastrzeżenia te mogą podważyć wiarygodność niektórych dokumentów zgodnych z obowiązującymi przepisami. W związku z tym należy wziąć pod uwagę poziom korupcji, wskaźniki ryzyka biznesowego i inne istotne wskaźniki.

([9]) Należy zauważyć, że jeżeli nie przypisano konkretnego poziomu ryzyka, uznaje się, że dany kraj jest krajem o standardowym ryzyku.
([10]) Przepisy dotyczące nielegalności, wylesiania i degradacji lasów.

— *Czy dostawca udostępnia wszystkie dokumenty wykazujące zgodność z obowiązującymi przepisami i czy można je natychmiast zweryfikować?*

Jeżeli wszystkie istotne dokumenty są gotowe i dostępne na wniosek podmiotów, istnieje większe prawdopodobieństwo, że łańcuch dostaw jest dobrze ugruntowany, a dostawca jest świadomy wymogów rozporządzenia EUDR.

b) **Znikome ryzyko**

Pojęcie znikomego ryzyka należy rozumieć zgodnie z art. 2 pkt 26, tzn. jako mające zastosowanie do odnośnych towarów i odnośnych produktów, w przypadku gdy na podstawie pełnej oceny zarówno specyficznych dla danego produktu, jak i ogólnych informacji zgodnie z art. 10 oraz, w razie potrzeby, w wyniku stosowania odpowiednich środków zmniejszających ryzyko zgodnie z art. 11, te towary lub produkty *nie dają powodów do obaw*, że są niezgodne z art. 3 lit. a) (niepowodujące wylesiania) lub b) (wyprodukowane legalnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami w kraju produkcji).

Wykaz kryteriów oceny ryzyka w art. 10 ust. 2 nie jest wyczerpujący; podmioty mogą zdecydować się na stosowanie dalszych kryteriów, jeżeli pomogłyby one określić jakie jest prawdopodobieństwo, że odnośny towar lub produkt został wyprodukowany nielegalnie lub nie był produktem lub towarem niepowodującym wylesiania, lub jeżeli pomogłoby to udowodnić legalną produkcję lub produkcję niepowodującą wylesiania.

Zgodnie z art. 13 podmioty będące MŚP i podmioty niebędące MŚP zaopatrujące się w krajach o niskim ryzyku nie muszą wypełniać obowiązków wynikających z art. 10 i 11 w celu osiągnięcia poziomu znikomego ryzyka, po – zgodnie z art. 13 ust. 1 – (i) przeprowadzeniu oceny złożoności danego łańcucha dostaw i ryzyka obchodzenia przepisów niniejszego rozporządzenia lub mieszania z produktami nieznanego pochodzenia oraz (ii) potwierdzeniu, że wszystkie odnośne towary i odnośne produkty, wprowadzane do obrotu lub wywożone, wyprodukowano wyłącznie w tych krajach lub ich częściach, które sklasyfikowano jako kraje o niskim ryzyku zgodnie z art. 29 ([11]). Kroki opisane w art. 10 i 11 mają jednak zastosowanie, jeżeli podmiot zaopatrujący się w kraju o niskim ryzyku uzyska jakiekolwiek informacje, które mogłyby wskazywać na ryzyko nieprzestrzegania przepisów lub obejścia przepisów, lub zostanie powiadomiony o istnieniu takich informacji (zob. art. 13 ust. 2). Bez uszczerbku dla obowiązków spoczywających na podmiocie na podstawie art. 13 w odniesieniu do gromadzenia informacji wymaganych na podstawie art. 9 ust. 1 lit. g) i h) rozporządzenia EUDR zasadniczo wystarczy, aby informacje były możliwe do niezależnego zweryfikowania i rozstrzygające same w sobie. Podmiot mógłby to osiągnąć na przykład poprzez zapewnienie wewnętrznej spójności informacji dotyczących produktu. Dalsze etapy oceny informacji nie są wymagane, chyba że w trakcie gromadzenia informacji lub w trakcie oceny wymaganej na podstawie art. 13 rozporządzenia EUDR podmioty uzyskają nowe istotne informacje wskazujące, że istnieje ryzyko, że odnośny produkt, który zamierzają wprowadzić do obrotu lub wywozić, nie będzie zgodny z rozporządzeniem.

W przypadku podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw niebędących MŚP zastosowanie może mieć również uproszczenie przewidziane w art. 4 ust. 9, co oznacza, że w tym przypadku podmioty niebędące MŚP muszą jedynie upewnić się, że właściwie zachowano należytą staranność na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw. Upewnienie się, że właściwie zachowano należytą staranność, niekoniecznie musi oznaczać konieczność systematycznego sprawdzania każdego pojedynczego oświadczenia o należytej staranności złożonego na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw. Na przykład podmiot niebędący MŚP działający na dalszym etapie łańcucha dostaw może sprawdzić, czy podmioty działające na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw mają funkcjonujący i aktualny system należytej staranności, w tym odpowiednie i proporcjonalne polityki, kontrole i procedury mające na celu zmniejszenie ryzyka niezgodności odnośnych produktów z przepisami i skuteczne zarządzanie tym ryzykiem, aby zapewnić właściwe i regularne zachowanie należytej staranności.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej oceny ryzyka i procedury zmniejszania ryzyka okaże się, że którekolwiek z kryteriów ryzyka wskazuje na znaczny poziom ryzyka, produkt należy uznać za stwarzający znaczne ryzyko, w związku z czym podmiot nie może wprowadzić go do obrotu w Unii ani go wywozić z rynku unijnego.

c) **Rola podmiotów handlowych będących MŚP i niebędących MŚP**

Zgodnie z art. 2 pkt 17 podmioty handlowe to osoby w łańcuchu dostaw inne niż podmioty, które w ramach działalności handlowej udostępniają odnośne produkty na rynku.

To, czy dany podmiot handlowy podlega obowiązkom w zakresie należytej staranności, zależy od tego, czy ten podmiot handlowy jest MŚP, czy nie, co ustala się zgodnie z kryteriami określonymi w art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE, zob. art. 2 pkt 30 rozporządzenia EUDR.

Jeżeli **podmiot handlowy nie jest MŚP**, zgodnie z art. 5 ust. 1 mają zastosowanie obowiązki i przepisy dotyczące podmiotów niebędących MŚP, co oznacza, że podmiot handlowy niebędący MŚP musi upewnić się, że dochowano należytej staranności na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw (zob. poprzedni podrozdział).

([11]) Zgodnie z art. 29 ust. 2 Komisja w drodze aktów wykonawczych przedstawi wykaz krajów lub ich części o niskim lub wysokim ryzyku.

W przypadku **podmiotów handlowych będących MŚP** mające zastosowanie obowiązki określono w art. 5 ust. 2–6 rozporządzenia. Podmioty handlowe będące MŚP udostępniają na rynku odnośne produkty wyłącznie wtedy, gdy dysponują informacjami wymaganymi zgodnie z art. 5 ust. 3, którymi zasadniczo są tożsamość ich dostawców i klientów korporacyjnych oraz numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności związanych z tymi produktami. Podmioty handlowe będące MŚP nie muszą dochować należytej staranności i nie muszą sprawdzać, czy dochowano należytej staranności na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw. Ich obowiązkiem jest utrzymanie identyfikowalności odnośnych produktów, co oznacza, że muszą gromadzić i przechowywać informacje, a także udostępniać je właściwym organom na żądanie w celu wykazania zgodności.

d) **Wzajemne powiązania z dyrektywą w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju**

W dyrektywie 2024/1760 w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju ([12]) (dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw, dyrektywa CSDDD) ustanowiono ogólne horyzontalne ramy należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju dla bardzo dużych przedsiębiorstw z UE i spoza UE. Rozporządzenie EUDR zapewnia sektorowe ramy w zakresie wylesiania uwzględniające określone aspekty należytej staranności w odniesieniu do określonych produktów. Dyrektywa CSDDD i rozporządzenie EUDR mają różny zakres stosowania, ale w dużym stopniu się uzupełniają, przy czym oba te akty prawne powinny być stosowane w spójny sposób, aby zapewnić skuteczną należytą staranność. W przypadku gdy szczegółowe przepisy dotyczące należytej staranności określone w rozporządzeniu EUDR kolidują z ogólnymi przepisami dyrektywy CSDDD, przepisy rozporządzenia EUDR, będące przepisami *lex specialis*, mają pierwszeństwo przed ogólnymi przepisami dyrektywy CSDDD (*lex generalis*) w zakresie, w jakim przewidują one szersze lub bardziej szczegółowe obowiązki służące osiągnięciu tych samych celów. Zasada ta została określona w art. 1 ust. 3 dyrektywy CSDDD i jest zgodna z zasadami prawa UE, które w takich przypadkach przyznają pierwszeństwo *lex specialis* przed *lex generalis*.

5. **WYJAŚNIENIE POJĘCIA „ZŁOŻONOŚĆ ŁAŃCUCHA DOSTAW”**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 8 – Należyta staranność; art. 9 – Wymogi dotyczące informacji; art. 10 – Ocena ryzyka; art. 11 – Zmniejszanie ryzyka

„Złożoność danego łańcucha dostaw” jest wyraźnie wymieniona jako kryterium oceny ryzyka w art. 10 ust. 2 lit. i) rozporządzenia EUDR i w związku z tym ma znaczenie dla oceny ryzyka i zmniejszania ryzyka w ramach procedury należytej staranności. Jest to jedno z kilku kryteriów oceny ryzyka i zmniejszania ryzyka w ramach procedury należytej staranności określonej w art. 10 i 11.

Uzasadnieniem tego kryterium jest to, że śledzenie odnośnych produktów z powrotem do kraju produkcji i działek, na których wyprodukowano odnośne towary, może być trudniejsze, jeżeli łańcuch dostaw jest złożony, co wiąże się z większym ryzykiem niezgodności. Niespójność istotnych informacji i danych oraz problemy z uzyskaniem niezbędnych informacji na dowolnym etapie łańcucha dostaw mogą zwiększyć ryzyko wprowadzenia do łańcucha dostaw towarów lub produktów niezgodnych z wymogami. Główną kwestią jest to, w jakim stopniu możliwe jest prześledzenie pochodzenia odnośnych towarów znalezionych w odnośnym produkcie aż do działek, na których zostały wyprodukowane.

Ryzyko niezgodności wzrośnie, jeżeli złożoność łańcucha dostaw utrudnia identyfikację informacji wymaganych na podstawie art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 2 rozporządzenia EUDR. Istnienie niezidentyfikowanych etapów w łańcuchu dostaw lub wszelkie inne ustalenia wskazujące na niezgodność mogą prowadzić do wniosku, że ryzyko jest znikome.

Złożoność łańcucha dostaw wzrasta wraz z liczbą przetwórców i pośredników między działkami gruntów w kraju produkcji a podmiotem lub podmiotem handlowym. Złożoność może również wzrosnąć, gdy do wytworzenia nowego odnośnego produktu wykorzystuje się więcej niż jeden odnośny produkt lub jeżeli odnośne towary pochodzą z wielu krajów produkcji. Z drugiej strony procedurę należytej staranności można uprościć w krótkich łańcuchach dostaw, a krótki łańcuch dostaw, zwłaszcza w przypadku uproszczonej procedury należytej staranności na podstawie art. 13, może być jednym z czynników pomagających wykazać, że istnieje znikome ryzyko obejścia przepisów rozporządzenia.

([12]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 i rozporządzenie (UE) 2023/2859 (Dz.U. L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

Aby ocenić złożoność łańcucha dostaw, podmioty i podmioty handlowe mogą wykorzystać następujący (niewyczerpujący) wykaz pytań dotyczących odnośnych produktów, które mają być wprowadzane na rynek unijny, udostępniane na nim lub wywożone z tego rynku:

— Czy w łańcuchu dostaw znajdowało się kilku przetwórców lub kilka etapów, zanim dany odnośny produkt został wprowadzony do obrotu w Unii, udostępniony na nim lub wywieziony z tego rynku?

— Czy odnośny produkt zawiera odnośne towary pochodzące z kilku działek lub krajów produkcji?

— Czy odnośny produkt jest produktem wysoko przetworzonym (który sam może zawierać wiele innych odnośnych produktów)?

— W odniesieniu do drewna:

  — czy odnośny produkt zawiera drewno z więcej niż jednego gatunku drzew?

  — czy drewno lub produkty z drewna były przedmiotem handlu w więcej niż jednym kraju?

  — czy jakiekolwiek odnośne produkty przetworzone zostały przetworzone lub wytworzone w państwach trzecich, zanim zostały wprowadzone do obrotu w Unii, udostępnione na rynku unijnym lub wywiezione z tego rynku?

6. **ZGODNOŚĆ Z PRAWEM**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 2 pkt 40 – Definicje; art. 3 lit. b) – Zakaz

Zgodnie z art. 3 rozporządzenia EUDR odnośne towary i odnośne produkty nie mogą być wprowadzane do obrotu ani udostępniane na rynku, ani z niego wywożone, o ile nie spełniają **wszystkich** następujących warunków:

a) nie powodują wylesiania;

b) **zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji** oraz

c) przedłożono w ich sprawie oświadczenie o należytej staranności.

Odnośne produkty muszą **spełniać wszystkie trzy kryteria oddzielnie i indywidualnie**; w przeciwnym razie podmioty i podmioty handlowe niebędące MŚP powstrzymują się od wprowadzania ich do obrotu, udostępniania ich na rynku i ich wywozu.

a) **Właściwe przepisy kraju produkcji**

Podstawą ustalenia, czy odnośny towar lub odnośny produkt został wyprodukowany zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji, jest ustawodawstwo kraju, w którym towar lub, w przypadku produktu, towar zawarty w odnośnym produkcie był uprawiany, zbierany, pozyskany lub hodowany na odpowiednich działkach lub – w przypadku bydła – w zakładach.

W rozporządzeniu EUDR przyjęto elastyczne podejście, wymieniając szereg dziedzin prawa, ale nie precyzując konkretnych przepisów, ponieważ różnią się one w zależności od kraju i mogą podlegać zmianom. Aczkolwiek jedynie mające zastosowanie przepisy **dotyczące statusu prawnego obszaru produkcji** stanowią odpowiednie przepisy zgodnie z art. 2 pkt 40 rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że zasadniczo znaczenie przepisów dla wymogu legalności określonego w art. 3 lit. b) rozporządzenia EUDR nie wynika z faktu, że mogą one mieć ogólne zastosowanie w procesie produkcji towarów lub mieć zastosowanie do łańcuchów dostaw odnośnych produktów i odnośnych towarów, lecz z faktu, że przepisy te mają szczególny wpływ na status prawny obszaru, na którym wyprodukowano towary.

Ponadto art. 2 pkt 40 rozporządzenia EUDR należy interpretować w świetle celów rozporządzenia EUDR określonych w art. 1 ust. 1 lit. a) i b), co oznacza, że przepisy mają również znaczenie, jeżeli ich treść może być powiązana z powstrzymaniem wylesiania i degradacji lasów w kontekście zobowiązania Unii do przeciwdziałania zmianie klimatu i utracie różnorodności biologicznej.

Te właściwe przepisy doprecyzowano w art. 2 pkt 40 lit. a)–h). Poniższy wykaz zawiera kilka konkretnych przykładów, które służą wyłącznie do celów ilustracyjnych i nie mogą być uważane za wyczerpujące:

— *Prawa do użytkowania gruntów*, w tym przepisy dotyczące pozyskiwania i produkcji na gruntach lub zarządzania gruntami; takie jak:

  — przepisy dotyczące przeniesienia praw do gruntów, w szczególności w odniesieniu do gruntów rolnych lub lasów,

  — przepisy dotyczące transakcji najmu gruntów.

— *Ochrona środowiska*. Związek z celem, jakim jest powstrzymanie wylesiania i degradacji lasów, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych lub ochrona różnorodności biologicznej, istnieje na przykład w:

  — przepisach dotyczących obszarów chronionych,

  — przepisach dotyczących ochrony przyrody i odbudowy zasobów przyrodniczych,

  — przepisach dotyczących ochrony i zachowania dzikiej fauny i flory oraz różnorodności biologicznej,

  — przepisach dotyczących gatunków zagrożonych,

  — przepisach dotyczących zagospodarowania terenu.

— *Przepisy związane z leśnictwem, obejmujące gospodarkę leśną i ochronę różnorodności biologicznej, w przypadku gdy regulacje te są bezpośrednio związane z pozyskiwaniem drewna*, np.:

  — przepisy dotyczące ochrony i zachowania lasów oraz zrównoważonej gospodarki leśnej;

  — przepisy dotyczące przeciwdziałania wylesianiu;

  — prawa do pozyskiwania drewna w prawnie wytyczonych granicach.

— *Prawa osób trzecich*, w tym prawa do użytkowania i własności, na które wpływa produkcja odnośnych towarów i produktów, oraz tradycyjne prawa do użytkowania gruntów przysługujące społecznościom tubylczym i społecznościom lokalnym; może to obejmować np. prawa do obciążenia gruntu lub prawa użytkowania.

— *Prawa pracownicze* i *prawa człowieka chronione na mocy prawa międzynarodowego*, mające zastosowanie albo do osób obecnych na obszarze produkcji odnośnych towarów w zakresie istotnym dla rozporządzenia EUDR, z uwzględnieniem jego celów, określonych w art. 1 ust. 1 tego rozporządzenia, albo do osób mających prawa do obszaru produkcji odnośnych towarów lub produktów, w tym prawa społeczności tubylczych i społeczności lokalnych, jeżeli mają one zastosowanie do lub znajdują odzwierciedlenie w odpowiednich przepisach krajowych; na przykład prawa do ziemi, terytoriów i zasobów, prawa własności, prawa związane z traktatami, porozumieniami i innymi konstruktywnymi uzgodnieniami między społecznościami tubylczymi a państwami.

— *Zasada dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody, w tym określonej w Deklaracji ONZ o prawach ludności rdzennej*. Dalsze wytyczne dotyczące stosowania zasady dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody można znaleźć np. za pośrednictwem strony Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, gdzie zauważono, że przed podjęciem któregokolwiek z następujących działań państwa muszą prowadzić konsultacje zmierzające do uzyskania zgody:

  — realizacja projektów, które mają wpływ na prawa społeczności tubylczych do ziemi, terytorium i zasobów, w tym w dziedzinie górnictwa i innego wykorzystania lub eksploatacji zasobów,

  — relokacja społeczności tubylczych z ich gruntów lub terytoriów,

  — zwrot lub inna odpowiednia rekompensata, jeśli ziemie zostały skonfiskowane, zajęte, okupowane lub zniszczone bez dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody społeczności tubylczej, do której ziemie te należały.

— *Przepisy podatkowe, antykorupcyjne, handlowe i celne*.

  — Mające zastosowanie przepisy dotyczące odpowiednich łańcuchów dostaw wprowadzanych na rynek unijny lub opuszczających ten rynek, jeżeli mają szczególny związek z celami rozporządzenia lub, w przypadku przepisów handlowych i celnych, jeżeli dotyczą one w szczególności odpowiednich sektorów produkcji rolnej lub produkcji drewna.

b) **Należyta staranność w odniesieniu do legalności**

Podmioty muszą wiedzieć, jakie przepisy istnieją w każdym z krajów, w których się zaopatrują, co do statusu prawnego obszaru produkcji. Właściwe przepisy mogą obejmować między innymi:

— prawo krajowe i regionalne, w tym właściwe prawo wtórne,

— prawo międzynarodowe, w tym wielo- i dwustronne traktaty i umowy, w zakresie w jakim zostały włączone do prawa krajowego, odpowiednio poprzez ich kodyfikację i wdrożenie.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. h) rozporządzenia EUDR informacje, w tym dokumenty i dane wykazujące zgodność z obowiązującymi przepisami w kraju produkcji, muszą być gromadzone w ramach obowiązku w zakresie należytej staranności. Obejmuje to informacje dotyczące wszelkich uzgodnień przyznających prawo do użytkowania danego obszaru do celów produkcji odnośnego towaru. To, czy potrzebny jest tytuł do gruntu lub inna dokumentacja dotycząca danego uzgodnienia, zależy od przepisów krajowych; jeżeli prawo krajowe nie wymaga do produkcji i komercjalizacji produktów rolnych posiadania tytułu do gruntu, nie jest on wymagany na podstawie rozporządzenia EUDR.

Obowiązek gromadzenia dokumentów lub innych informacji zależy od poszczególnych systemów regulacyjnych państw, ponieważ nie wszystkie z nich wymagają wydania konkretnej dokumentacji. W związku z tym obowiązek ten należy rozumieć jako obejmujący, w stosownych przypadkach:

— dokumenty urzędowe wydawane przez organy krajowe, takie jak np. zezwolenia administracyjne;

— dokumenty wykazujące zobowiązania umowne, w tym umowy i porozumienia ze społecznościami tubylczymi lub społecznościami lokalnymi;

— informacje uzupełniające wydane w ramach publicznych i prywatnych systemów certyfikacji lub innych systemów zweryfikowanych przez osoby trzecie;

— orzeczenia sądowe;

— oceny skutków, plany zarządzania, sprawozdania z audytów środowiskowych.

Przydatne mogą być również następujące dodatkowe dokumenty:

— dokumenty przedstawiające politykę przedsiębiorstwa i kodeksy postępowania,

— dobrowolne oświadczenie własne producentów odnośnych towarów, w którym producent deklaruje, że produkt został wyprodukowany zgodnie z przepisami kraju produkcji,

— porozumienia w sprawie odpowiedzialności społecznej między podmiotami prywatnymi a posiadaczami praw osób trzecich,

— specjalne sprawozdania na temat tytułów własności i praw własności oraz konfliktów.

Informacje, w tym dokumenty i dane, mogą być gromadzone w wersji papierowej lub elektronicznej.

Należy zauważyć, że informacje, w tym dokumenty i dane, muszą być gromadzone na podstawie art. 9 ust. 1 lit. h) rozporządzenia EUDR również do celów oceny ryzyka (art. 10 rozporządzenia EUDR) i nie powinny być postrzegane jako niezależny wymóg, chyba że produkt pochodzi w całości z krajów o niskim ryzyku lub z ich części. W przypadku zaopatrywania się wyłącznie w krajach o niskim ryzyku lub w ich częściach ([13]), zgodnie z art. 13 rozporządzenia EUDR, podmioty będące MŚP i podmioty niebędące MŚP muszą przeprowadzić następujące kroki opisujące ocenę ryzyka tylko wtedy, gdy podmioty te uzyskają informacje wskazujące na ryzyko nieprzestrzegania przepisów lub obejścia przepisów, lub zostaną o takim ryzyku poinformowane.

([13]) Zgodnie z art. 29 ust. 2 Komisja w drodze aktów wykonawczych przedstawi wykaz krajów lub ich części o niskim lub wysokim ryzyku.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia EUDR gromadzone informacje należy oceniać jako całość, aby zapewnić identyfikowalność i zgodność z przepisami w całym łańcuchu dostaw. Wszystkie informacje należy poddawać analizie i weryfikacji, co oznacza, że podmioty muszą być w stanie ocenić treść i wiarygodność gromadzonych przez siebie dokumentów oraz zrozumieć powiązania między poszczególnymi informacjami zawartymi w różnych dokumentach. Zazwyczaj podmiot powinien sprawdzić w ramach oceny:

— czy poszczególne dokumenty są ze sobą zgodne i czy są one zgodne z innymi dostępnymi informacjami;

— czego dokładnie dowodzi każdy dokument;

— na jakim systemie (np. kontrola przez organy, niezależny audyt itp.) oparty jest dokument;

— wiarygodność i ważność każdego dokumentu, a więc prawdopodobieństwo, że został sfałszowany lub wydany niezgodnie z prawem.

Podmioty powinny wprowadzić rozsądne środki w celu upewnienia się, że takie dokumenty są autentyczne, w zależności od ich oceny ogólnej sytuacji w kraju produkcji. W tym względzie podmiot powinien również wziąć pod uwagę ryzyko korupcji (np. przekupstwa, zmowy lub oszustwa). Różne źródła dostarczają ogólnie dostępnych informacji na temat poziomu korupcji w danym kraju lub regionie, na przykład na temat wskaźnika postrzegania korupcji opracowanego przez Transparency International lub innych podobnych uznanych wskaźników międzynarodowych lub istotnych informacji ([14]).

W przypadkach, w których poziom korupcji uznaje się za wysoki, można domniemywać, że dokumentów nie można uznać za wiarygodne i konieczna może być dalsza weryfikacja. W takich przypadkach konieczna jest szczególna ostrożność przy sprawdzaniu dokumentów, ponieważ mogą istnieć podstawy, by wątpić w ich wiarygodność.

Poza korzystaniem z uznanych wskaźników międzynarodowych podmioty mogą sprawdzać wykazy okoliczności i słabych punktów, w tym wcześniejsze dowody na praktyki korupcyjne, co wskazuje na większe ryzyko, i w związku z tym domagać się wyższego poziomu kontroli. Przykłady takich dodatkowych dowodów mogą obejmować systemy zweryfikowane przez osoby trzecie (zob. sekcja 10 niniejszych wytycznych), niezależne lub przeprowadzane samodzielnie audyty lub wykorzystanie technologii/metod kryminalistycznych śledzenia odnośnych produktów, które mogą pomóc w ujawnieniu oznak korupcji lub niezgodności z prawem.

Podmioty niebędące MŚP i podmioty handlowe niebędące MŚP działające na dalszych etapach łańcucha dostaw są zobowiązane do **upewnienia się**, że podmiot działający na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw dochował należytej staranności, w tym w zakresie legalności, zob. art. 4 ust. 9 rozporządzenia EUDR. Gromadząc w tym celu informacje, dokumentację i dane, podmioty i podmioty handlowe na dalszych etapach łańcucha dostaw powinny przestrzegać obowiązujących przepisów o ochronie danych i reguł konkurencji.

7. **ZAKRES PRODUKTU**

a) **Wyjaśnienie – Opakowania i materiały opakowaniowe**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 2 – Definicje; załącznik I do rozporządzenia EUDR

W załączniku I do rozporządzenia EUDR ustanowiono wykaz odnośnych towarów i odnośnych produktów sklasyfikowanych w Nomenklaturze scalonej ([15]) określonej w załączniku I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87.

Kod HS 4819 obejmuje: *Kartony, pudła, pudełka, torby i pozostałe pojemniki do pakowania, z papieru, tektury, waty celulozowej lub wstęg z włókien celulozowych; segregatory, pudełka na listy i podobne artykuły, z papieru lub tektury, w rodzaju stosowanych w biurach, sklepach lub tym podobnych.*

— Jeżeli którykolwiek z powyższych wyrobów jest wprowadzany do obrotu lub wywożony jako niezależny produkt, a nie jako opakowanie dla innego produktu, *jest* on objęty rozporządzeniem, w związku z czym zastosowanie mają obowiązki określone w rozporządzeniu EUDR.

— Jeżeli materiał opakowaniowy sklasyfikowany w ramach kodu HS 4819 jest wykorzystywany do „wzmocnienia, ochrony lub transportu" innego produktu, *nie* jest on objęty rozporządzeniem.

([14]) Więcej informacji na temat wykorzystania takich wskaźników znajduje się w rozdziale 4 zawiadomienia Komisji z dnia 12.2.2016 r., C(2016) 755 final (Wytyczne dotyczące rozporządzenia UE w sprawie drewna).

([15]) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

Kod HS 4415 obejmuje: *Skrzynie, pudła, klatki, bębny i podobne opakowania, z drewna; bębny do kabli, z drewna; palety, palety skrzyniowe i pozostałe platformy załadunkowe, z drewna; nadstawki do palet płaskich, z drewna*.

— Jeżeli którykolwiek z powyższych wyrobów jest wprowadzany do obrotu lub wywożony jako niezależny produkt, *jest* on objęty rozporządzeniem i w związku z tym zastosowanie mają obowiązki określone w rozporządzeniu EUDR.

— Artykuły objęte kodem 4415 stosowane *wyłącznie* jako materiał opakowaniowy w celu wzmocnienia, ochrony lub transportu innego produktu wprowadzanego do obrotu *nie są* objęte rozporządzeniem EUDR.

W ramach tych kategorii istnieje dalsze rozróżnienie między opakowaniem, które uznaje się za nadające produktowi jego „zasadniczy charakter", a opakowaniem, które jest ukształtowane i dopasowane do konkretnego produktu, ale nie stanowi integralnej części samego produktu. Różnice te wyjaśniono w ogólnej regule 5 dotyczącej interpretacji Nomenklatury scalonej ([16]) określonej w rozporządzeniu (EWG) nr 2658/87, a poniżej przedstawiono przykłady. Pojemniki o „zasadniczym charakterze" otrzymują własny kod HS i są klasyfikowane niezależnie od produktu, który zawierają, i są objęte zakresem rozporządzenia, natomiast pojemniki specjalnie ukształtowane lub dostosowane do przechowywania określonych wyrobów, otrzymują kod HS produktu, który zawierają, jeżeli pojemniki te nadają się do długotrwałego użytkowania, są przedstawiane z wyrobami, do których są przeznaczone i są normalnie z nimi sprzedawane, nie są objęte zakresem rozporządzenia (ogólna reguła 5a). Zwykłe opakowania, takie jak materiały opakowaniowe i pojemniki opakowaniowe, w których przedstawiane są towary, należy klasyfikować razem z tymi towarami, jeżeli są zazwyczaj stosowane do pakowania tego rodzaju towarów, co oznacza, że nie wchodzą one w zakres rozporządzenia (ogólna reguła 5b). Papier lub inne materiały do pakowania należy uznać za integralną część produktu, jeżeli jego celem jest jego ochrona, przenoszenie lub transport.

Te dodatkowe rozróżnienia mogą jednak dotyczyć jedynie niewielkiej części towarów objętych rozporządzeniem.

Podsumowując, zakresem stosowania rozporządzenia objęte są:

— materiały opakowaniowe wprowadzane do obrotu lub udostępniane na rynku lub wywożone jako niezależne produkty;

— pojemniki, które nadają produktowi jego zasadniczy charakter.

Zakresem stosowania rozporządzenia nie są objęte:

— materiały opakowaniowe przedstawiane z towarami w środku i stosowane wyłącznie w celu wzmocnienia, ochrony lub transportu innego produktu.

b) **Wyjaśnienie – Odpady i produkty pochodzące z recyklingu i z odzysku**

Odnośne przepisy: *rozporządzenie EUDR – motyw 40; załącznik I do rozporządzenia EUDR; dyrektywa 2008/98/WE – art. 3 pkt 1*

W ramach swojej działalności gospodarczej podmioty i podmioty handlowe zajmują się używanymi produktami, które zakończyły swój cykl życia i które w przeciwnym razie zostałyby unieszkodliwione jako odpady. „Odpady" oznaczają substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się został zobowiązany (art. 3 pkt 1 dyrektywy 2008/98/WE). Takie produkty są wyłączone z zakresu stosowania rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że w tych przypadkach takie podmioty i podmioty handlowe są zwolnione z obowiązków wynikających z rozporządzenia EUDR.

Zwolnienie to ma zastosowanie do towarów, które zostały wyprodukowane w całości z materiału, który zakończył swój cykl życia i w przeciwnym razie zostałby wyrzucony jako odpady (np. drewno pozyskane z rozmontowanych budynków lub towary wytworzone z plew kawy).

To zwolnienie **nie ma zastosowania** do produktów ubocznych procesu wytwarzania, w którym wykorzystuje się materiały niebędące odpadem, tzn. nie są substancją ani przedmiotem, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się został zobowiązany.

([16]) Noty wyjaśniające do Nomenklatury scalonej Unii Europejskiej (Dz.U. C 119 z 29.3.2019, s. 1).

PYT. 1: Czy wióry i trociny wyprodukowane jako produkty uboczne tartaków są objęte rozporządzeniem?

Tak, są one objęte kodem HS 4401, który podlega rozporządzeniu EUDR. Wynika to z faktu, że wióry i trociny mogą być wykorzystywane jako drewno opałowe i w związku z tym nie zakończyły swojego cyklu życia. Wyjątkiem byłyby wióry/trociny wykorzystywane wyłącznie jako materiał opakowaniowy w celu wzmocnienia, ochrony lub transportu innego produktu.

PYT. 2: Czy meble wykonane z drewna odzyskanego po rozbiórce domu są objęte rozporządzeniem?

Nie, jeżeli produkty te są wytwarzane w całości z materiału, który zakończył swój cykl życia, i w przeciwnym razie zostałby wyrzucony jako odpad, nie są one objęte rozporządzeniem. Jeżeli jednak produkty te zawierają jakąkolwiek ilość materiału niepochodzącego z recyklingu, dana część będzie podlegać rozporządzeniu.

PYT. 3: Czy produkty wytworzone z materiałów pochodzących z recyklingu lub odzysku są objęte rozporządzeniem?

Nie, jeżeli odnośne produkty są wytwarzane w całości z materiałów pochodzących z recyklingu, nie podlegają one przepisom rozporządzenia EUDR. Jeżeli jednak odnośne produkty zawierają jakąkolwiek ilość materiału niepochodzącego z recyklingu lub z odzysku, ilość ta podlega zakresowi rozporządzenia, np. wykorzystanie masy włóknistej pierwotnej w produkcji papieru oraz drewno wykorzystywane do naprawy palet.

PYT. 4: Czy granulat opałowy wytwarzany z pustych kiści owocowych lub łupin ziaren palmowych jest objęty rozporządzeniem?

W przypadku gdy puste kiście owocowe i łupiny ziaren palmowych, nawet w postaci granulatu, są sklasyfikowane jako pozostałości stałe produktów ubocznych procesu ekstrakcji oleju palmowego, granulat opałowy z nich wytwarzany jest objęty kodem HS 2306 60 w załączniku I do rozporządzenia EUDR. Granulat opałowy nie podlega rozporządzeniu, jeżeli jest wytwarzany w całości z materiałów sklasyfikowanych jako odpady.

PYT. 5: Czy produkty wytworzone ze skóry bydlęcej poddanej recyklingowi są objęte rozporządzeniem?

Nie, jeżeli skóra wyprawiona zawarta w produkcie pochodzi w całości z recyklingu, wówczas nie jest objęta rozporządzeniem EUDR. Jeżeli jednak produkty zawierają jakąkolwiek ilość skóry niepochodzącej z recyklingu, skóra ta będzie podlegać rozporządzeniu.

PYT. 6: Czy zużyte fusy z kawy wykorzystywane w przyborach toaletowych lub nawozach podlegają rozporządzeniu?

Nie, jeżeli na przykład fusy są odpadem z kawiarni i w przeciwnym razie zostałyby wyrzucone.

PYT. 7: Czy odnośne produkty są objęte rozporządzeniem EUDR, jeżeli są wyprodukowane z towarów, które nie są odnośnymi towarami?

Rozporządzenie nie ma zastosowania do produktów wytworzonych z towarów, które nie są odnośnymi towarami, nawet jeżeli produkty te są objęte tą samą Nomenklaturą scaloną co odnośne produkty wytworzone z odnośnych towarów. Rozporządzenie ma zastosowanie wyłącznie do odnośnych produktów wytworzonych z odnośnych towarów.

Na przykład:

i. olej palmowy z palmy olejowej rodzaju *Elaeis* spp. (w tym *Elaeis guineensis*) jest objęty zakresem stosowania rozporządzenia EUDR, ale olej babassu z palmy rodzaju *Attalea spp. (w tym Attalea speciosa)* i inne oleje roślinne z innych gatunków palm nie są objęte zakresem stosowania rozporządzenia EUDR;

ii. kauczuk z *Hevea brasiliensis* jest objęty zakresem stosowania rozporządzenia EUDR, ale balata, gutaperka, guayule, chicle i podobne żywice naturalne produkowane z wykorzystaniem innych gatunków nie są objęte zakresem stosowania rozporządzenia EUDR, podobnie jak produkty z kauczuku syntetycznego;

iii. produkty z drewna są objęte zakresem stosowania rozporządzenia EUDR, ale produkty z rattanu, bambusa i innych materiałów o charakterze drewna – nie są.

8. **REGULARNE PROWADZENIE SYSTEMU NALEŻYTEJ STARANNOŚCI**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 12 – Ustanowienie i prowadzenie systemów należytej staranności, sprawozdawczość i przechowywanie zapisów

W celu zachowania należytej staranności zgodnie z art. 8 podmioty muszą ustanowić i aktualizować ramy dokumentowania, analizowania, weryfikacji i zgłaszania procedur i środków („system należytej staranności"). Celem należytej staranności w ramach rozporządzenia EUDR jest osiągnięcie wymaganego rezultatu przez wykazanie spójnych procesów w działalności przedsiębiorstw. Ważne jest, aby zgodnie z art. 12 ust. 2 podmiot **co najmniej raz w roku poddawał swój system należytej staranności przeglądowi** w celu zapewnienia, aby osoby odpowiedzialne przestrzegały mających do nich zastosowanie procedur, stosowane procesy były skuteczne oraz aby osiągnięto wymagany wynik. Podmioty powinny również zaktualizować system należytej staranności, jeżeli w trakcie przeglądu lub w dowolnym innym momencie dowiedzą się o nowych zmianach, które mogłyby wpłynąć na cele systemu należytej staranności, takie jak skuteczność i kompleksowość etapów lub procedur w ramach systemu. Wszelkie aktualizacje systemu należytej staranności muszą być rejestrowane i przechowywane przez 5 lat.

Przegląd może przeprowadzić osoba z organizacji podmiotu (powinna być niezależna od osób przeprowadzających procedury) lub organ zewnętrzny. W ramach przeglądu należy zidentyfikować wszelkie niedociągnięcia i uchybienia, a kierownictwo podmiotu powinno określić terminy ich usunięcia.

W przypadku systemu należytej staranności odnośnego produktu w trakcie przeglądu należy na przykład sprawdzić, czy istnieją udokumentowane procedury:

— gromadzenia i rejestrowania informacji, danych i dokumentów niezbędnych do wykazania zgodności;

— oceny ryzyka związanego z odnośnym produktem lub dowolnym komponentem odnośnego produktu zawierającym odnośne produkty lub odnośne towary, które nie są produktami lub towarami niepowodującymi wylesiania lub nie zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji;

— opisujące proponowane działania, które należy podjąć w zależności od poziomu ryzyka.

W ramach przeglądu należy również sprawdzić, czy osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie każdego etapu procedur zarówno rozumieją, jak i wdrażają każdy etap, oraz czy istnieją odpowiednie kontrole zapewniające skuteczność procedur w praktyce (tj. czy pozwalają zidentyfikować odnośny produkt, który stwarza znaczne ryzyko niezgodności, i skutkują wykluczeniem takiego odnośnego produktu). Zgodnie z dobrą praktyką w celu wykazania, że przegląd został przeprowadzony, należy udokumentować jego etapy i wyniki.

9. **PRODUKTY ZŁOŻONE**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 4 – Obowiązki podmiotów; art. 9 – Wymogi dotyczące informacji; art. 33 – System informacyjny

Podmioty i podmioty handlowe mogą prowadzić obrót odnośnymi produktami, wymienionymi w załączniku I do rozporządzenia EUDR, które zawierają inne odnośne produkty lub odnośne towary lub zostały z nich częściowo wytworzone. W praktyce produkty te są czasami nazywane „produktami złożonymi", chociaż nie jest to termin prawny stosowany w rozporządzeniu EUDR.

W rozporządzeniu EUDR określono przepisy mające na celu zapewnienie, aby odnośne towary i odnośne produkty, które są zawarte w odnośnych produktach lub z których wytwarzane są odnośne produkty, były odpowiednio zidentyfikowane w ramach należytej staranności podmiotu zgodnie z art. 8. Jest to konieczne do zapewnienia zgodności wszystkich odnośnych produktów z rozporządzeniem.

Podmioty muszą spełnić wymogi dotyczące informacji wymienione w art. 9 w ramach należytej staranności dla odnośnych produktów, które wprowadzają do obrotu lub wywożą z rynku. W niektórych przypadkach identyfikacja gatunków, pochodzenia i geolokalizacji odnośnych towarów zawartych w odnośnych produktach, w szczególności w przypadku produktów odtworzonych, takich jak papier, płyta pilśniowa i płyta wiórowa, lub produktów wysoko przetworzonych, takich jak przetwory spożywcze zawierające kakao, może być skomplikowana, ale informacje te są wymagane w przypadku produktów, które mają być wprowadzane do obrotu lub wywożone. Więcej informacji można znaleźć w załączniku II do niniejszych wytycznych.

Ponadto przy wprowadzaniu odnośnych produktów do obrotu w Unii lub ich wywozie, jeżeli zawierają one inne odnośne produkty (wymienione w załączniku I do rozporządzenia EUDR) lub zostały wytworzone z takich produktów, które wcześniej nie były poddane badaniu należytej staranności, podmiot musi przeprowadzić procedurę należytej staranności w odniesieniu do tych części odnośnego produktu. Dotyczy to zarówno podmiotów będących MŚP, jak i podmiotów niebędących MŚP (art. 4 ust. 8 i 9).

Produkty złożone mogą zawierać wiele odnośnych produktów w ramach różnych kategorii towarów. Na przykład baton czekoladowy [HS 1806] może obejmować produkty pochodne kakao (proszek kakaowy [HS 1805] i masło kakaowe [HS 1804]) i oleju palmowego (olej palmowy [HS 1511]). W takich przypadkach podmiot wprowadzający produkt do obrotu w UE lub wywożący go z UE będzie zobowiązany do zachowania należytej staranności wyłącznie w odniesieniu do odnośnych produktów wymienionych we wpisie dotyczącym towaru uznanego za istotny w załączniku I do rozporządzenia EUDR. Na przykład w przypadku batonów czekoladowych [HS1806] odnośnym towarem z nimi związanym jest kakao. Oznacza to, że obowiązek zachowania należytej staranności i wymogi informacyjne dotyczą wyłącznie odnośnych produktów wymienionych w prawej kolumnie załącznika I w ramach kategorii odnośnego towaru, który baton czekoladowy zawiera lub przy użyciu którego baton ten został wytworzony, to jest w tym przypadku proszek kakaowy i masło kakaowe wymienione we wpisie dotyczącym towaru kakao.

a) **Wymogi dotyczące informacji**

W ramach należytej staranności zgodnie z art. 8 podmioty, opisując swoje odnośne produkty, zgodnie z wymogami dotyczącymi informacji określonymi w art. 9, muszą uwzględnić odnośne produkty lub odnośne towary, które ich odnośne produkty zawierają lub które są wykorzystywane do wytwarzania tych produktów.

Oznacza to, że podmioty muszą gromadzić informacje na temat obecności odnośnego towaru w odnośnych produktach, które wprowadzają do obrotu lub wywożą. Informacje te obejmują geolokalizację działek, na których wyprodukowano odnośny towar zawarty w odnośnych produktach lub wykorzystany do wytworzenia odnośnych produktów, wraz z dalszymi informacjami określonymi w art. 9 ust. 1. Zgodnie z art. 9, aby spełnić wymogi dotyczące informacji geolokalizacyjnych w odniesieniu do odnośnych produktów, podmioty uwzględniają:

— geolokalizację wszystkich działek, na których wyprodukowano odnośny towar, który odnośne produkty zawierają lub z którego zostały wytworzone, *oraz*

— datę lub przedział czasowy produkcji.

W przypadku gdy odnośny produkt zawiera odnośny towar wyprodukowany na różnych działkach lub został z niego wytworzony, należy podać geolokalizację wszystkich poszczególnych działek. W przypadku odnośnych produktów obejmujących bydło lub które zostały wytworzone z bydła, zgodnie z art. 2 pkt 29 wymóg geolokalizacji odnosi się do wszystkich pomieszczeń lub struktur związanych z chowem bydła, obejmujących miejsce urodzenia, gospodarstwa, w których zwierzęta były trzymane – w przypadku chowu na świeżym powietrzu, środowisko lub miejsce, w których zwierzęta gospodarskie są trzymane tymczasowo lub na stałe – do czasu uboju.

Jeżeli na którejkolwiek z działek, które zidentyfikowano w odniesieniu do któregokolwiek z odnośnych produktów w ramach odnośnego produktu, który jest „produktem złożonym", dochodzi do wylesiania lub degradacji lasów, produkt ten nie może być wprowadzany do obrotu, udostępniany na rynku ani z niego wywożony (art. 9 ust. 1 lit. d)).

Ponadto w art. 9 wymaga się nazwy zwyczajowej i pełnej nazwy naukowej wszystkich gatunków w przypadku odnośnych produktów, które zawierają drewno lub zostały wytworzone z drewna. Przepis ten dotyczy wszystkich odnośnych produktów wymienionych w wykazie w ramach towaru „drewno" w załączniku I. W niektórych przypadkach identyfikacja wszystkich gatunków w ramach każdego istotnego komponentu w przypadku wysoko przetworzonych produktów złożonych, takich jak płyty wiórowe, papier i książki drukowane, może być skomplikowana. Jeżeli jednak gatunki np. drewna wykorzystywanego do wytworzenia produktu są różne, podmiot będzie musiał przedstawić wykaz każdego gatunku drewna, które mogło zostać wykorzystane do wytworzenia produktu z drewna. Gatunki te powinny być wymienione zgodnie z przyjętą na szczeblu międzynarodowym nomenklaturą drewna (np. norma DIN EN 13556 z dnia 1 października 2003 r. dotycząca „Nomenklatury drewna wykorzystywanego w Europie").

b) **Należyta staranność w odniesieniu do produktów złożonych: stosowanie istniejących oświadczeń o należytej staranności**

Podmioty, które wprowadzają do obrotu lub wywożą „produkty złożone" (np. meble wykonane z innych odnośnych produktów z drewna) mogą w stosownych przypadkach odnieść się do istniejących oświadczeń o należytej staranności. W przypadku gdy podmioty niebędące MŚP lub podmioty handlowe niebędące MŚP przedkładają oświadczenie w systemie informacyjnym (opisanym w art. 33), mogą one odnosić się do oświadczeń o należytej staranności, które zostały już przedłożone w systemie informacyjnym, ale wyłącznie w przypadkach, gdy upewniły się, że należyta staranność w odniesieniu do produktów zawartych w odnośnych produktach lub wytworzonych z nich została właściwie zachowana, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 9.

W celu uzupełnienia informacji, jakie powinny być zawarte w oświadczeniu o należytej staranności określonym w załączniku II, można odnieść się do informacji zawartych w istniejących oświadczeniach o należytej staranności. Na przykład informacje geolokalizacyjne, nazwy botaniczne mogą znajdować się w oświadczeniu o należytej staranności dotyczącym odnośnego produktu zawartego w odnośnym produkcie, który podmiot zamierza wprowadzić do obrotu lub wywozić, i w takim przypadku podmiot nie będzie musiał ich ponownie przedstawiać, jeżeli odniesie się do oświadczenia o należytej staranności złożonego na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw. Odniesienia można dokonać w systemie informacyjnym, wprowadzając numer referencyjny i numer weryfikacyjny oświadczenia o należytej staranności przedstawionego na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw w momencie składania nowego oświadczenia. Podmioty i podmioty handlowe składające oświadczenia o należytej staranności będą mogły zdecydować, czy informacje geolokalizacyjne zawarte w ich oświadczeniach złożonych w systemie informacyjnym będą dostępne i widoczne dla podmiotów na dalszych etapach łańcucha dostaw za pośrednictwem wspomnianych oświadczeń o należytej staranności w systemie informacyjnym.

Zasadniczo rozwój i funkcjonowanie systemu informacyjnego są zgodne z odpowiednimi przepisami o ochronie danych. Ponadto **system informacyjny jest wyposażony w środki bezpieczeństwa, które zapewniają integralność i poufność zawartych w nim informacji** ([17]).

Zgodnie z art. 4 ust. 7 podmioty – w tym MŚP – przekazują wszelkie informacje niezbędne do wykazania zgodności produktu, w tym numery referencyjne oświadczeń o należytej staranności, podmiotom i podmiotom handlowym na dalszych etapach łańcucha dostaw. Zgodnie z art. 4 ust. 8 od podmiotów będących MŚP nie wymaga się zachowania należytej staranności w odniesieniu do odnośnych produktów zawartych w odnośnych produktach lub wytworzonych z odnośnych produktów, które zostały już poddane badaniu należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 1 i w przypadku których oświadczenie o należytej staranności zostało już złożone zgodnie z art. 33. Na wniosek właściwego organu podmioty będące MŚP muszą podać właściwym organom numer referencyjny oświadczenia o należytej staranności. Podmioty będące MŚP **muszą** zachować należytą staranność i złożyć oświadczenie o należytej staranności w odniesieniu do części odnośnych produktów, które nie zostały jeszcze poddane badaniu należytej staranności lub w przypadku gdy nie złożono oświadczenia o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 8.

10. **ROLA SYSTEMÓW CERTYFIKACJI I SYSTEMÓW WERYFIKACJI PRZEZ OSOBY TRZECIE W OCENIE RYZYKA I ZMNIEJSZANIU RYZYKA**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – motyw 52; art. 10 ust. 2 lit. n) – Ocena ryzyka

Systemy certyfikacji i systemy zweryfikowane przez osoby trzecie często wykorzystuje się do spełnienia szczególnych wymogów klienta w odniesieniu do odnośnych towarów i odnośnych produktów. Może to obejmować normę opisującą praktyki, które muszą być stosowane podczas produkcji certyfikowanych towarów, obejmującą zasady, kryteria i wskaźniki; wymogi dotyczące sprawdzania zgodności z normą i przyznawania certyfikatów; oraz oddzielną certyfikację łańcucha kontroli pochodzenia produktu w celu zapewnienia w całym łańcuchu dostaw gwarancji, że produkt zawiera wyłącznie certyfikowane lub zweryfikowane przez osoby trzecie materiały (lub w niektórych przypadkach ich określony odsetek) pochodzące od zidentyfikowanych i certyfikowanych lub zweryfikowanych przez osoby trzecie producentów.

W rozporządzeniu EUDR uznaje się, że systemy certyfikacji i inne systemy zweryfikowane przez osoby trzecie mogą dostarczyć przydatnych informacji na temat zgodności z rozporządzeniem w ramach oceny ryzyka na podstawie art. 10, zapewniając dowody potwierdzające, że produkty są legalne i nie powodują wylesiania. Odbywa się to pod warunkiem, że informacje te spełniają odpowiednie wymogi określone w art. 9, jak określono w art. 10 ust. 2 lit. n).

([17]) Dz.U. L, 2024/3084, 6.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3084/oj.

Systemy certyfikacji i systemy zweryfikowane przez osoby trzecie są – jako takie – obsługiwane przez organizację, która nie jest uczestnikiem produkcji ani łańcucha dostaw odnośnego towaru. Ponadto niektóre z tych systemów są często wykorzystywane w celu sprawdzenia, czy przestrzegane są określone normy lub zasady, ale niekoniecznie wiążą się one z certyfikacją samego produktu.

Niniejsze wytyczne skierowane są przede wszystkim do zainteresowanych stron rozważających korzystanie z systemów certyfikacji lub systemów zweryfikowanych przez osoby trzecie ze względu na ich potencjalną wartość dodaną w zakresie dostarczania informacji uzupełniających, takich jak informacje na temat współrzędnych geolokalizacyjnych i wspierania oceny ryzyka przeprowadzanej przez podmioty w ramach ich działań w zakresie zachowania należytej staranności, że odnośne produkty są legalne i nie powodują wylesiania. Rozporządzenie EUDR nie zobowiązuje: 1) podmiotów do korzystania z takich systemów, 2) producentów do przystąpienia do takich systemów ani 3) krajów będących producentami do opracowania takich systemów. Korzystanie z systemów weryfikacji przez osoby trzecie nie jest wymogiem prawnym, lecz dobrowolną decyzją podmiotu. Jeżeli podmioty zdecydują się skorzystać z tych systemów, niniejsze wytyczne mają pomóc im w ocenie stopnia, w jakim systemy te mogą wspierać spełnienie wymogów rozporządzenia EUDR.

Systemy certyfikacji i systemy zweryfikowane przez osoby trzecie mogą odgrywać ważną rolę w promowaniu zrównoważonych praktyk rolniczych i leśnych oraz odpowiedzialnego pozyskiwania, we wspieraniu przejrzystości łańcucha dostaw i ułatwianiu przestrzegania przepisów. Należy zauważyć, że systemy oświadczeń własnych, które nie opierają się na procedurach poświadczania przez osoby trzecie, nie wchodzą w zakres niniejszych wytycznych i z definicji są mniej solidne ze względu na brak niezależności i bezstronności.

Wytyczne te są również istotne dla właściwych organów krajowych, ponieważ podkreśla się w nich, że chociaż takie systemy mogą być wykorzystywane w procedurze oceny ryzyka na podstawie art. 10, nie mogą one zastąpić odpowiedzialności podmiotu w zakresie należytej staranności zgodnie z art. 8. Oznacza to, że korzystanie z takich systemów nie oznacza żadnego uprzywilejowania, ponieważ podmiot jest nadal zobowiązany do zachowania należytej staranności i ponosi odpowiedzialność, jeżeli nie spełnia wymogów należytej staranności określonych w rozporządzeniu EUDR.

Istnieje duża różnorodność systemów pod względem ich zakresu, celów, struktury i metod działania. Jedną z ważnych różnic jest 1) to, czy systemy te opierają się na procedurze poświadczania przez osobę trzecią, czy nie, co wiąże się z ich podziałem na systemy certyfikacji i systemy zweryfikowane przez osoby trzecie z jednej strony oraz na 2) systemy oświadczeń własnych z drugiej. Te ostatnie nie wchodzą w zakres niniejszych wytycznych i z definicji są mniej solidne ze względu na brak niezależności i bezstronności.

a) **Rola systemów certyfikacji i systemów weryfikacji przez osoby trzecie**

Rozważając, czy wykorzystać informacje dostarczone przez system certyfikacji lub system zweryfikowany przez osoby trzecie w procedurze oceny ryzyka na podstawie art. 10 jako dowód potwierdzający, że produkt jest legalny i nie powoduje wylesiania, podmiot powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy normy danego systemu są zgodne z odpowiednimi przepisami rozporządzenia EUDR. W tym względzie należy podkreślić, że podmioty mogą również korzystać z systemów weryfikacji przez osoby trzecie lub systemów certyfikacji w celu spełnienia jedynie niektórych wymogów rozporządzenia.

W przypadku systemów certyfikacji i systemów weryfikacji przez osoby trzecie od organizacji zewnętrznych wymaga się zasadniczo, aby były w stanie wykazać swoje kwalifikacje do przeprowadzania ocen w ramach procesu akredytacji określającego normy w zakresie umiejętności audytorów oraz systemów, których organizacje certyfikujące muszą przestrzegać. Produkty certyfikowane lub zweryfikowane są zazwyczaj opatrzone etykietą zawierającą nazwę i rodzaj organizacji certyfikującej lub weryfikacyjnej, a także wymogi dotyczące procesu audytu. System może również wymagać, aby partnerzy zawierali te informacje w oficjalnych dokumentach towarzyszących wysyłce. Organizacje te będą zazwyczaj w stanie przedstawić informacje na temat zakresu certyfikacji i jej stosowania w kraju produkcji odnośnych produktów, w tym szczegółowe informacje na temat charakteru i częstotliwości kontroli w terenie.

Systemy certyfikacji i systemy weryfikacji przez osoby trzecie można oceniać według trzech głównych elementów: 1) „odpowiednie normy”, tj. wymogi operacyjne, zakres, procedury, polityki dla przedsiębiorstw stosujących się do tych systemów, 2) „wdrażanie przez systemy”, tj. zakres, w jakim normy są wdrażane, w tym przez wprowadzenie niezbędnych środków w celu zapewnienia zgodności, również w drodze audytów, oraz 3) „cechy zarządzania”/ocena wiarygodności systemów pod kątem takich cech jak przejrzystość, procesy uzyskiwania pewności, nadzór itp. Takie informacje powinny być regularnie poddawane ponownej ocenie przez podmiot, zwłaszcza w odniesieniu do wymogów rozporządzenia EUDR.

Jeżeli chodzi o wymogi rozporządzenia EUDR, w zakresie, w jakim jest to istotne z punktu widzenia informacji dostarczanych w ramach systemu certyfikacji lub systemu weryfikacji przez osoby trzecie, w odniesieniu do kategorii 1) „odpowiednie normy" podmioty powinny przykładowo zbadać następujące aspekty systemów certyfikacji lub systemów weryfikacji przez osoby trzecie:

— ważność, autentyczność i włączenie w zakres certyfikacji lub weryfikacji przez osoby trzecie powiązania certyfikatu z odnośnym towarem lub produktem;

— uwzględnienie odpowiednich wymogów prawnych, takich jak dostosowanie do definicji niepowodowania wylesiania i daty granicznej 31 grudnia 2020 r., jak określono w art. 2 i 3 rozporządzenia EUDR, jak również zapewnienie zgodności z tymi wymogami;

— ocenę ryzyka niezgodności w zakresie wymogów dotyczących legalności odnośnego produktu i niepowodowania przez niego wylesiania;

— identyfikowalność odnośnych produktów, w tym poprzez geolokalizację działki;

— możliwość mieszania materiałów znanego pochodzenia z materiałami o nieznanym pochodzeniu w ramach modelu łańcucha kontroli pochodzenia produktu (CoC) (co jest niedopuszczalne w świetle rozporządzenia EUDR) ([18]). Odnośny produkt posiadający certyfikat łańcucha kontroli pochodzenia produktu może również zawierać mieszaninę certyfikowanych i niecertyfikowanych materiałów pochodzących z różnych źródeł, w odniesieniu do których należy uzyskać informacje na temat tego, czy przeprowadzono kontrole części nieobjętej certyfikatem oraz czy kontrole te stanowią odpowiedni dowód zgodności z wymogami rozporządzenia EUDR. Procedura należytej staranności musi zatem zostać zakończona dla odnośnego produktu w całości;

— możliwość stosowania bilansu masy w przypadku, gdy produkty zgodne z wymogami są mieszane z produktami o nieznanym pochodzeniu (co jest niedopuszczalne w świetle rozporządzenia EUDR) ([19]);

— zdolność systemu do dostarczania wymaganych informacji wraz z dowodami, które są „odpowiednio rozstrzygające i możliwe do zweryfikowania", jak określono w art. 9.

Po drugie, w odniesieniu do pkt 2) „wdrażanie przez systemy" podmioty powinny wziąć pod uwagę:

— dostępność informacji dotyczących zarządzania systemem, współpracę zainteresowanych stron w zakresie systemu oraz podsumowania audytów;

— bezpłatną i publicznie dostępną bazę danych dotyczącą posiadaczy certyfikatów, zakres tych certyfikatów, ich ważność, datę zawieszenia lub zakończenia statusu certyfikacji oraz powiązane sprawozdania z audytów;

— przejrzyste okresowe, wyrywkowe i niezależne kontrole (w tym w drodze audytów) zgodności systemu certyfikacji lub systemu weryfikacji przez osoby trzecie z własnymi normami, zasadami i procedurami;

— kontrolę ilości i pochodzenia certyfikowanych materiałów w całym łańcuchu dostaw, w tym na przykład wykorzystanie analizy anatomicznej, chemicznej lub DNA w celu weryfikacji informacji na temat identyfikowalności produktu lub łańcucha dostaw;

— skuteczne kontrole w celu weryfikacji ilości w różnych łańcuchach dostaw ([20]);

([18]) Niektóre systemy dopuszczają certyfikację, jeżeli określony odsetek odnośnego produktu, zwykle podawany na etykiecie, spełnia pełną normę certyfikacji. W takich przypadkach ważne jest, aby podmiot uzyskał informacje na temat tego, czy przeprowadzono kontrole części nieobjętej certyfikatem oraz czy dostarczają one odpowiednich dowodów na zgodność z geolokalizacją i elementem niepowodowania wylesiania również w odniesieniu do części nieobjętej certyfikatem.

([19]) Niektóre systemy dopuszczają certyfikację w przypadku stosowania łańcuchów kontroli pochodzenia produktu z uwzględnieniem bilansu masy. Takie mieszane produkty nie są jednak zgodne z rozporządzeniem EUDR. W świetle rozporządzenia EUDR dozwolone są wyłącznie produkty w pełni zgodne z wyżej wymienionymi elementami, z wyłączeniem produktów mieszanych opartych na określonych wartościach procentowych lub łańcuchach kontroli pochodzenia produktu z uwzględnieniem bilansu masy.

([20]) Certyfikację łańcucha kontroli pochodzenia produktu można wykorzystać jako dowód na to, że żaden nieznany lub niedozwolony towar nie jest wprowadzany do łańcucha dostaw. Jej celem jest zasadniczo zapewnienie, aby tylko dozwolone towary i produkty mogły być wprowadzane do łańcucha dostaw w „krytycznych punktach kontroli", a produkt można było prześledzić do podmiotu, w którego posiadaniu znajdował się poprzednio (i który musi również posiadać certyfikację łańcucha kontroli pochodzenia produktu), zamiast śledzenia go aż do miejsca pochodzenia. Produkt z certyfikacją łańcucha kontroli pochodzenia produktu może zawierać mieszankę certyfikowanych i innych dozwolonych materiałów pochodzących z różnych źródeł. Stosując certyfikację łańcucha kontroli pochodzenia produktu, podmiot powinien zapewnić, aby wszystkie materiały były zgodne z wymogami rozporządzenia EUDR oraz aby kontrole były wystarczające, aby wykluczyć materiał niezgodny z wymogami.

— stosowanie podobnych oznaczeń/oświadczeń odnoszących się do różnych rodzajów systemów;

— istniejące uzasadnione sprawozdania dotyczące ewentualnych niedociągnięć lub problemów związanych z danym systemem certyfikacji lub systemem zweryfikowanym przez osoby trzecie w krajach, z których pochodzą odnośne towary lub produkty;

— istniejące uzasadnione sprawozdania dotyczące danego producenta lub podmiotu handlowego stosującego dany system certyfikacji lub system zweryfikowany przez osoby trzecie.

W odniesieniu do pkt 3 „dotyczącego zarządzania systemami" podmioty powinny wziąć pod uwagę następujące elementy:

— potencjalne konflikty interesów;

— zakres i wyniki kontroli nadużyć finansowych i korupcji;

— zgodność systemu certyfikacji lub systemu weryfikacji przez osoby trzecie z normami międzynarodowymi lub europejskimi (np. odpowiednimi wytycznymi ISO);

— konsekwencje i sankcje w przypadku naruszeń, a także działania naprawcze, również w zakresie zawieszenia certyfikacji do czasu wprowadzenia środków naprawczych, biorąc również pod uwagę szybkość procedury cofnięcia i przywrócenia pozwolenia na wydanie certyfikacji produktów;

— uwzględnienie przepisów dotyczących zaangażowania zainteresowanych stron, a także umożliwienie i promowanie udziału drobnych producentów rolnych (w stosownych przypadkach) w systemie;

— informacje na temat niezależności organizacji zewnętrznych, które świadczą odpowiednie usługi w zakresie certyfikacji lub weryfikacji jako akredytowane organizacje.Poświadczeń ani oświadczeń ze strony systemu, audytorów powiązanych z systemem lub audytorów zewnętrznych współpracujących w ramach systemu w celu wykonania jego procedur poświadczenia nie należy traktować oddzielnie ani jako rozstrzygające. Należy wziąć pod uwagę opinie innych odpowiednich zainteresowanych stron, w tym uczestników systemu, związków zawodowych, stowarzyszeń pracowników i drobnych producentów rolnych, społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych oraz organizacji audytowych i atestacyjnych stron trzecich, jeżeli są one racjonalnie dostępne.

b) **Podstawowe informacje**

Systemy certyfikacji i systemy zweryfikowane przez osoby trzecie są publiczne albo prywatne, w zależności od modelu zarządzania – niezależnie od tego, czy są one zarządzane przez organy państwowe, czy nie. Mogą być one obowiązkowe lub dobrowolne, w zależności od tego, czy są prawnie wiążące. Z prywatnych systemów podmiot korzysta dobrowolnie, podczas gdy systemy publiczne są często (choć niekoniecznie) obowiązkowe i ustanawiane przez kraje, z których pochodzą produkty. Zarówno publiczne, jak i prywatne systemy certyfikacji i systemy weryfikacji przez osoby trzecie mają na celu uznanie spełnienia dobrych norm środowiskowych poprzez certyfikację, a w związku z tym wiele z nich w znacznym stopniu przyczynia się do zwiększenia zrównoważonego charakteru produkcji rolnej na całym świecie.

W ocenie skutków poprzedzającej rozporządzenie EUDR, opartej na innych odpowiednich badaniach, wskazano jednak również szereg obaw dotyczących takich systemów, w tym fakt, że systemy te charakteryzują się różnym poziomem przejrzystości i różnymi zasadami, procedurami i systemami zapewniania jakości, a także obawy dotyczące monitorowania, ujawniania i egzekwowania przepisów. Na przestrzeni lat ich funkcjonowania pojawiły się również obawy co do skuteczności i integralności systemów łańcucha kontroli pochodzenia produktu oraz ich podatności na oszustwa. Ponadto w niektórych systemach prywatnych odnotowano niedociągnięcie, jakim jest brak niezależnych audytów. W specjalnym badaniu zleconym przez Komisję na temat systemów certyfikacji i weryfikacji w sektorze leśnym oraz w odniesieniu do produktów opartych na drewnie dokonano podobnych ustaleń, wskazując na brak przejrzystości i ryzyko niepełnych lub nawet wprowadzających w błąd informacji ([21]).

Obowiązkowe publiczne systemy weryfikacji przewidujące wiążące środki mogą obejmować wysokie normy, zarówno pod względem zakresu, jak i wdrożenia. Kluczowe jest, aby obejmowały one wszystkie podmioty w danym kraju (w tym w odniesieniu do zarówno wprowadzenia do obrotu, jak i wywozu), aby uniknąć luk prawnych i wycieków informacji, które mogą być spowodowane obecnością podmiotów nieobjętych systemem. Mogą one również zapewnić lepszą integrację drobnych producentów rolnych dzięki zapewnieniu niezbędnego wsparcia w celu rozwiązania problemu kosztów, często postrzeganych jako znaczące, ponieważ korzyści skali stawiają MŚP w niekorzystnej sytuacji pod względem uzyskania certyfikacji w porównaniu z większymi podmiotami i podmiotami handlowymi.

([21]) Sprawozdanie Komisji Europejskiej: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products [Badanie dotyczące systemów certyfikacji i weryfikacji w sektorze leśnym i w odniesieniu do produktów drewnopochodnych], Urząd Publikacji UE, 2021.

Jeżeli chodzi o wiarygodność i adekwatność zarówno systemów prywatnych, jak i publicznych, wszystkie mające zastosowanie elementy ich norm powinny być zgodne z rozporządzeniem EUDR (na tym samym poziomie albo wyższym), w szczególności w odniesieniu do definicji niepowodowania wylesiania, wymogów dotyczących geolokalizacji i przejrzystości oraz legalności produkcji.

W tym kontekście należy zauważyć, że nie wszystkie systemy obejmują normy i oceny dotyczące legalności produkcji odnośnego towaru, w związku z czym istotne może być sprawdzenie, jakie wymogi legalności są objęte systemami, zarówno pod względem objętych nimi przepisów, jak i kryteriów lub wskaźników służących ocenie zgodności. Na przykład systemy mogą różnić się pod względem definicji tego, co należy uznać za „prawo" lub „legalne" w kraju produkcji, lub pod względem wskaźników, które należy wziąć pod uwagę przy ocenie ryzyka niezgodności z prawem.

Wewnętrzne podejmowanie decyzji i zarządzanie, w tym bezpośredni udział podmiotów łańcucha dostaw, które ubiegają się o certyfikację i posiadają certyfikat lub nabywają i wykorzystują certyfikowane produkty w celu zaspokojenia zapotrzebowania klientów, są również elementami, które mają wpływ na wdrażanie, egzekwowanie i wiarygodność wszelkich odpowiednich systemów.

Aby jeszcze bardziej ułatwić handel i zwiększyć zgodność z rozporządzeniem EUDR, utworzone zostanie repozytorium praktyk, do którego podmioty mogą się zwracać podczas przeprowadzania procedury należytej staranności przy wprowadzaniu do obrotu i udostępnianiu produktów na rynku unijnym, a właściwe organy podczas przeprowadzania odpowiednich kontroli.

Aby rozważyć dalsze istotne elementy wszystkich form certyfikacji i weryfikacji przez osoby trzecie, należy zapoznać się z oceną skutków Komisji ([22]), wytycznymi UE dotyczącymi najlepszych praktyk w zakresie dobrowolnych systemów certyfikacji produktów rolnych i środków spożywczych ([23]) oraz wynikami badania Komisji dotyczącego systemów certyfikacji i weryfikacji w sektorze leśnym i produktów drewnopochodnych ([24]).

11. **UŻYTKOWANIE ROLNICZE**

1. **Wprowadzenie**

W art. 3 lit. a) rozporządzenia EUDR zakazuje się wprowadzania do obrotu w Unii, udostępniania na rynku unijnym lub wywozu z tego rynku odnośnych towarów i odnośnych produktów, chyba że nie powodują one wylesiania. W art. 2 pkt 13 lit. a) zdefiniowano „niepowodujące wylesiania" jako odnośne produkty zawierające towary wyprodukowane na terenie, który nie podlegał wylesianiu po 31 grudnia 2020 r., które były karmione odnośnymi towarami lub zostały wytworzone przy ich użyciu ([25]). Zgodnie z art. 2 pkt 3 „wylesianie" oznacza przekształcanie lasu do celów użytkowania rolniczego, bez względu na to, czy dzieje się to na skutek działań człowieka, czy nie.

W motywie 36 EUDR rozporządzenia wyjaśniono, że Komisja powinna opracować wytyczne w celu wyjaśnienia interpretacji definicji „użytkowania rolniczego", w szczególności w odniesieniu do przekształcania lasów w grunty, które nie są przeznaczone do użytkowania rolniczego. Do takich wytycznych odnosi się również motyw 31 rozporządzenia w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych ([26]).

Główne cele niniejszego rozdziału są zatem następujące:

— wyjaśnienie definicji lasu, pomiar parametrów technicznych stosowanych do zdefiniowania „lasu" w świetle rozporządzenia EUDR pod względem powierzchni, średniej wysokości i zwarcia drzewostanu, w szczególności w przypadkach, gdy drzewa graniczą z obszarami rolnymi lub pokrywają się z nimi (sekcja 3);

— wyjaśnienie znaczenia pojęć „odłogowane obszary rolne" i „plantacje rolne", o których mowa w art. 2 pkt 5 rozporządzenia EUDR, w szczególności warunków, na jakich obszary rolne, które były np. odłogowane, ugorowane lub wykorzystywane w niektórych szkółkach, pozostają objęte „użytkowaniem rolniczym" do celów art. 2 niezależnie od charakterystyki gruntów, w celu wyjaśnienia warunków przekształcania lasu w obszar rolny (sekcje 3 i 4);

([22]) Komisja Europejska, SWD(2021) 326 final.
([23]) Dz.U. C 341 z 16.12.2010, s. 5.
([24]) Sprawozdanie Komisji Europejskiej: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products [Badanie dotyczące systemów certyfikacji i weryfikacji w sektorze leśnym i w odniesieniu do produktów drewnopochodnych], Urząd Publikacji UE, 2021.
([25]) Drugi z elementów definicji pojęcia „niepowodujące wylesiania" – określony w art. 2 pkt 13 lit. b), która stanowi, że w przypadku odnośnych produktów, które zawierają drewno lub zostały wytworzone z drewna, drewno to zostało pozyskane z lasu bez powodowania degradacji lasów – nie wchodzi w zakres tego rozdziału, który dotyczy konkretnie definicji użytkowania rolniczego.
([26]) Dz.U. L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.

— zapewnienie wytycznych dotyczących okoliczności, w których pomimo zaobserwowanej po 31 grudnia 2020 r. (data graniczna określona w art. 2 pkt 13 rozporządzenia EUDR) pokrywy drzew obszar ten należy uznać za objęty „użytkowaniem rolniczym" (sekcja 4);

— wyjaśnienie sytuacji, w których obszar objęty definicją „lasu" nie powinien być uznawany za przekształcony w „użytkowanie rolnicze", lecz na inne sposoby użytkowania gruntów, w szczególności:

  — na inne użytkowanie gruntów w celu zapobiegania niekorzystnemu wpływowi wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych na różnorodność biologiczną lub minimalizowania, łagodzenia lub odwrócenia tego wpływu; lub

  — na siedliska półnaturalne zarządzane ekstensywnie (np. poprzez wypas ekstensywny) zgodnie z wymogami planu ochrony lub odbudowy wdrażającego zobowiązania wynikające z międzynarodowych konwencji dotyczących ochrony i odbudowy przyrody i różnorodności biologicznej; lub

  — na potrzeby zapobiegania pożarom lasów lub wdrażania rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (sekcja 2 i sekcja 4 lit. a));

— zapewnienie interpretacji pojęcia „użytkowanie rolnicze" w świetle rozporządzenia EUDR, z uwzględnieniem definicji określonych w mających zastosowanie przepisach UE i notach wyjaśniających uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym (sekcja 4 oraz sekcja 4 lit. c) i d));

— wyjaśnienie połączonych i synergicznych zastosowań obszarów z pokrywą drzew, które wchodzą w zakres definicji zawartych w rozporządzeniu EUDR, takich jak systemy rolno-leśne, rolno-leśno-uprawowe, leśno-pastwiskowe i rolno-leśno-pastwiskowe (sekcja 4 lit. d));

— wyjaśnienie różnych rodzajów użytkowania gruntów na tym samym obszarze oraz stosowanie map katastralnych i rejestrów gruntów (sekcja 5).

2. **Wyjaśnienie kwestii przekształcania lasu w grunty, które nie są wykorzystywane do celów użytkowania rolniczego**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – motyw 36; art. 2 pkt 3, 5, 13 – Definicje; art. 3 lit. a) – Zakaz

Zgodnie z art. 2 pkt 3 rozporządzenia EUDR „wylesianie" oznacza przekształcenie lasu do celów użytkowania rolniczego i należy je rozumieć jako zmianę sposobu użytkowania gruntów z „lasu" zdefiniowanego w art. 2 pkt 4 rozporządzenia EUDR (szczegółowo omówionego w sekcji 3) na „użytkowanie rolnicze" zdefiniowane w art. 2 pkt 5 rozporządzenia EUDR (szczegółowo omówione w sekcji 4 oraz sekcji 4 lit. c) i d)). W tym względzie zakres przekształcenia do celów użytkowania rolniczego jest nieistotny, a takie przekształcenie powoduje niezgodność towaru wyprodukowanego na takich gruntach z wymogami, jeżeli wylesianie miało miejsce po 31 grudnia 2020 r.

Klasyfikacja danego obszaru jako „wylesionego" opiera się na obiektywnym kryterium, czy las został przekształcony na potrzeby określonego użytkowania i w konkretnym celu, które jest niezależne od prawnie zarejestrowanego użytkowania i granic geograficznych działki i od tego, kto lub co jest źródłem wylesiania.

Do celów tego rozporządzenia przekształcenie lasu do celów innego użytkowania gruntów nieobjętych definicją „użytkowania rolniczego" oznacza, że przekształcenie to nie wchodzi w zakres definicji „wylesiania" (zob. szczegółowe informacje na temat „użytkowania rolniczego" w sekcji 4). Obejmuje to przekształcanie lasów w obszary infrastruktury miejskiej, takie jak linie elektroenergetyczne, drogi, miasta i osiedla, na potrzeby nierolniczych terenów przemysłowych lub w celu wdrażania rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.

Przekształcanie gruntów leśnych nie wchodzi również w zakres definicji „wylesiania" zawartej w rozporządzeniu EUDR, jeżeli głównym celem przekształcenia i późniejszego użytkowania gruntów nie jest użytkowanie rolnicze, tylko np. wdrażanie rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, użytkowanie przemysłowe, odbudowa różnorodności biologicznej, zapobieganie pożarom lasów, dobrostan zwierząt w ekstremalnych warunkach klimatycznych lub zarządzanie inwazyjnymi gatunkami obcymi. Dodatkowa działalność rolnicza może mieć miejsce, jeżeli jest to niezbędne do wspierania głównego celu przekształcenia i użytkowania gruntów po przekształceniu (zob. sekcja 4 lit. a)) lub gdy działalność rolnicza nie zmienia przeważającego sposobu użytkowania gruntu z lasu (zob. sekcja 4 lit. b).

Odpowiedzialność za egzekwowanie przepisów spoczywa na państwach członkowskich. Stosując niniejsze wytyczne w konkretnych przypadkach, państwa członkowskie powinny zapewnić należyte uwzględnienie szczególnych okoliczności każdego przypadku, biorąc również pod uwagę odpowiednie postanowienia Traktatu. W przypadkach, w których działalność jest znikoma, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności, należy przestrzegać zasady proporcjonalności.

3. **Definicja „lasu"**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 2 pkt 4 – Definicje

Zgodnie z art. 2 pkt 4 rozporządzenia EUDR obszar uznaje się za „las", jeżeli jest to teren:

— **o powierzchni ponad 0,5 hektara** – oznacza to, że obszar porośnięty drzewami wyznaczony przez obszar zwarcia drzewostanu wynosi 0,5 hektara lub więcej;

— **pokryty drzewami o wysokości powyżej 5 metrów** – oznacza to, że czubki drzew osiągają średnią wysokość 5 metrów lub więcej;

— **o zwarciu drzewostanu wynoszącym powyżej 10 %** – oznacza to, że stosunek zwarcia drzewostanu drzew tworzących drzewostan do obszaru porośniętego drzewostanem wynosi ponad 10 %;

— **pokryty drzewami, które są w stanie osiągnąć te wartości graniczne *in situ*** – oznacza to obszary porośnięte młodymi drzewami, które nie osiągnęły jeszcze 10 % zwarcia drzewostanu i wysokości 5 metrów, ale oczekuje się, że osiągną te wartości. Obejmują one w szczególności obszary, które tymczasowo nie są obsadzone z powodu zrębu zupełnego w ramach praktyk gospodarki leśnej lub klęsk żywiołowych i które mają zostać poddane regeneracji;

— **z wyłączeniem terenów, na których przeważa rolnicze lub miejskie użytkowanie gruntów** – oznacza to, że o istnieniu lasu decyduje zarówno obecność drzew, jak i brak innego przeważającego sposobu użytkowania gruntów (zob. poniżej, a także sekcja 4).

Cechy charakterystyczne dotyczące powierzchni terenu, średniej wysokości i zwarcia drzewostanu muszą spełniać progi lub muszą być w stanie osiągnąć te progi in situ jednocześnie.

W kontekście rozporządzenia EUDR „**miejskie użytkowanie gruntów**" należy uznać za przeważające na przykład w przypadku parków i ogrodów na obszarach miejskich, niezależnie od osiągnięcia progów przewidzianych w definicji lasu. Więcej informacji na temat przeważającego „**użytkowania rolniczego**" można znaleźć w sekcji 4.

Przy zastrzeżeniu, że cechy charakterystyczne spełniają progi przewidziane w definicji, obszar „lasu" obejmuje między innymi:

— obszary otoczone lasami lub ściśle z nimi połączone wykorzystywane w leśnictwie, takie jak drogi leśne, pasy przeciwpożarowe i inne małe obszary otwarte, chyba że są one położone na oddzielnej, dedykowanej nieruchomości;

— grunty porzucone na ogół od ponad 10 lat, na których nastąpiła regeneracja drzew, które osiągnęły kryteria „lasu" (zob. w związku z „gruntami odłogowanymi i gruntami czasowo ugorowanymi" w sekcji 4);

— namorzyny w strefach pływów, niezależnie od tego, czy obszar ten jest sklasyfikowany jako obszar lądowy, czy nie;

— szkółki gatunków leśnych uprawianych na obszarach leśnych w celu zaspokojenia potrzeb własnych właścicieli lasów;

— obszary poza prawnie wyznaczonymi gruntami leśnymi, które spełniają kryteria definicji „lasu".

Definicja „lasu" nie obejmuje drzewostanów w systemach produkcji rolnej. Więcej informacji można znaleźć w sekcji 4 lit. c) i d).

4. **Definicja „użytkowania rolniczego” i wyjątki**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 2 pkt 5 – Definicje

Zgodnie z art. 2 pkt 5 rozporządzenia EUDR dany obszar uznaje się za objęty „użytkowaniem rolniczym”, jeżeli jest użytkowany do celów rolniczych.

a) **Wyjaśnienie celów rolniczych**

Zgodnie z art. 2 pkt 5 grunty użytkuje się do celów rolniczych (między innymi) w następujących przypadkach:

— **plantacje rolne** zdefiniowane w art. 2 pkt 6 rozporządzenia EUDR. Bardziej szczegółowe wytyczne dotyczące „plantacji rolnych” można znaleźć w sekcji 4 lit. c);

— **odłogowane obszary rolne** – odłogowane obszary rolne należy rozpatrywać w połączeniu z „gruntami czasowo ugorowanymi”, jak omówiono poniżej w niniejszej sekcji;

— **chów zwierząt gospodarskich** – obejmuje obszary tymczasowych lub trwałych pastwisk oraz budynki gospodarskie przeznaczone do hodowli i trzymania zwierząt.

Należy zauważyć, że kategorie: „plantacje rolne”, „odłogowane obszary rolne” i obszary „do celów chowu zwierząt gospodarskich” stanowią niewyczerpujący wykaz przykładów „użytkowania rolniczego”.

Do celów rozporządzenia grunty użytkowane do celów rolniczych należy rozumieć jako obejmujące następujące kategorie użytkowania gruntów:

— grunty pod uprawami tymczasowymi, co oznacza wszystkie grunty wykorzystywane pod uprawy o cyklu wegetacyjnym zwykle krótszym niż jeden rok, w tym wieloletnie uprawy tymczasowe;

— grunty pod tymczasowymi łąkami i pastwiskami, co oznacza grunty uprawiane zielnymi roślinami pastewnymi lub trawami przeznaczonymi do koszenia lub na pastwiska przez okres krótszy niż pięć lat z rzędu;

— grunty odłogowane lub grunty czasowo ugorowane, co oznacza grunty rolne w dłuższym okresie odpoczynku przed ponowną uprawą, użytkowaniem pastwiskowym lub wykorzystaniem do innej działalności rolniczej. Może to być częścią systemu płodozmianu gospodarstw rolnych lub wynikać z uzasadnionych przyczyn lub wyjątkowych okoliczności, takich jak szkody powodziowe, brak wody, niedostępność środków produkcji, w tym przyczyny ekonomiczne, społeczne (choroby, problemy spadkowe) lub prawne (spory sądowe itp.). Uwaga: należy uznać, że grunty odłogowane lub ugorowane pozostają objęte „użytkowaniem rolniczym” na ogół przez [dziesięć] lat. Można jednak uznać, że taki obszar pozostaje objęty „użytkowaniem rolniczym” przez okres dłuższy niż wskazany powyżej, jeżeli zostanie wykazane, że działalność rolnicza nie mogła zostać wznowiona z jednego z wyżej wymienionych powodów. Podane uzasadnienie musi obejmować cały okres, w którym grunty były odłogowane lub czasowo ugorowane. Jeżeli zostanie to wykazane, grunty powinny być stale uznawane za użytkowane rolniczo, chyba że zostaną oficjalnie wyznaczone jako lasy na mocy prawa krajowego;

— grunty pod uprawami trwałymi, co oznacza grunty uprawiane z uprawami długoterminowymi, które nie muszą być ponownie obsadzane przez kilka lat (zazwyczaj przez co najmniej pięć lat). Grunty pod uprawami trwałymi obejmują również grunty wykorzystywane do upraw trwałych pod osłoną ochronną, co opisano w sekcji 4 lit. b);

— grunty pod trwałymi łąkami i pastwiskami, które oznaczają grunty użytkowane przez ponad pięć lat z rzędu do wypasu zwierząt lub do uprawy roślin pastewnych poprzez uprawę lub naturalnie;

— grunty pod budynkami i podwórzami gospodarskimi, które oznaczają powierzchnie zajmowane przez eksploatowane budynki gospodarcze (hangary, stodoły, piwnice, silosy), budynki do produkcji zwierzęcej (stajnie, obory, zagrody dla owiec, podwórza dla drobiu) i podwórza.

— Jeżeli można wykazać za pomocą odpowiednio przekonujących dowodów zarówno (i), że działka była objęta „użytkowaniem rolniczym", jak opisano powyżej, przed 31 grudnia 2020 r. oraz (ii) że producent podjął decyzję o obsadzeniu zagajnika o krótkiej rotacji lub przeznaczył grunt do tymczasowego zalesienia przed tą datą lub po tej dacie, a grunty te nie są objęte zakresem planu urządzenia lasu ani przepisami wymagającymi prowadzenia gospodarki leśnej lub ochrony lasu na tej działce, uznaje się, że taka działka pozostaje użytkowana rolniczo do celów rozporządzenia EUDR, a producent może kontynuować działalność rolniczą na tej działce.

— Wyżej wymienione kategorie użytkowania gruntów rolnych mogą obejmować również powierzchnie zajmowane przez elementy krajobrazu, które są promowane ze względu na różnorodność biologiczną lub środowisko.

Odbudowa, zarządzanie gatunkami inwazyjnymi, zapobieganie pożarom lasów, dobrostan zwierząt, wdrażanie rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych

Gruntów, które zostały przekształcone w jednym lub kilku podstawowych celach wymienionych poniżej, **nie** należy uznawać za przekształcone w grunty objęte użytkowaniem rolniczym, jeśli przekształcenie zostało podjęte na potrzeby:

— zapobiegania niekorzystnemu wpływowi wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych na różnorodność biologiczną lub minimalizowania, łagodzenia lub odwrócenia tego wpływu, jeżeli jest ono ograniczone do tego, co jest absolutnie niezbędne i poparte planami zapobiegania, planami zarządzania lub oficjalnymi mandatami;

— zapobiegania pożarom lasów lub minimalizowania i ograniczania ich ryzyka, jeżeli jest ono ograniczone do tego, co jest absolutnie niezbędne i poparte planami zapobiegania pożarom, planami urządzenia lasu lub oficjalnymi mandatami; lub

— zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi dobrostanu zwierząt, w przypadku gdy wznoszenie konstrukcji (stałych i niestałych) służących do trzymania zwierząt jest niezbędne do zapewnienia dobrostanu tych zwierząt i ograniczone do minimalnego obszaru niezbędnego do wzniesienia tych konstrukcji oraz gdy nie ma to wpływu na klasyfikację otaczających obszarów jako lasów; lub

— zapewnienia odbudowy i późniejszego zarządzania ochroną ekosystemów o wysokiej wartości pod względem różnorodności biologicznej (takich jak na przykład niektóre rodzaje wrzosowisk, terenów podmokłych lub obszarów trawiastych), jeżeli wymaga tego plan ochrony lub odbudowy (na przykład plan zarządzania obszarem chronionym lub krajowy lub regionalny plan odbudowy przyrody) służący realizacji zobowiązań wynikających z globalnych wielostronnych porozumień w sprawie ochrony i odbudowy przyrody i różnorodności biologicznej, takich jak Konwencja o różnorodności biologicznej i globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu; lub

— wdrażania rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (np. poprzez budowę farm wiatrowych lub fotowoltaicznych);

nawet jeżeli tam, gdzie jest to niezbędne do wspierania głównego celu przekształcenia i użytkowania gruntów po przekształceniu, może być prowadzona dodatkowa działalność rolnicza.

b) **Wyjaśnienie kwestii przeważającego sposobu użytkowania gruntów**

Zgodnie z art. 2 pkt 4, w przypadku gdy przeważającym sposobem użytkowania gruntów jest rolnictwo, grunty te nie są objęte definicją „lasu".

W kontekście rozporządzenia EUDR do celów wyłączeń, o których mowa w definicji „lasu" w art. 2 pkt 4, należy uznać, że „**użytkowanie rolnicze**" jest przeważające w poniższym niewyczerpującym wykazie przypadków:

— wypas sezonowy (np. wypas letni) lub tymczasowy wypas leśno-pastwiskowy na obszarach porośniętych drzewami, które nie należą do kategorii lasów pierwotnych (np. na półnaturalnych pastwiskach lub na naturalnych pastwiskach ze zmianą pokrywy drzew).

— Jeżeli ze względu na warunki klimatyczne (np. tymczasową pokrywę śnieżną) praktyki leśno-pastwiskowe lub rolno-leśno-uprawowe są ograniczone do pewnego okresu w roku, można je uznać za przeważające użytkowanie.

— Tworzenie grup ochronnych drzew do różnych celów związanych ze środowiskiem lub różnorodnością biologiczną na obszarze z przeważającym użytkowaniem rolniczym (np. wypas), nawet jeżeli obszar ten osiąga progi określone w definicji „lasu".

Przypadki te różnią się od dodatkowej działalności rolniczej w kontekście przekształcania w celu odbudowy lub zarządzania inwazyjnymi gatunkami obcymi, która nie wchodzi w zakres „użytkowania rolniczego", zob. powyżej.

Z kolei do celów rozporządzenia EUDR „**użytkowanie rolnicze**" **nie** powinno być uznawane za **przeważające** na przykład w przypadku produkcji pobocznej na małą skalę (np. kawy) oraz sporadycznie ekstensywnego lub sporadycznie małoskalowego wypasu w lasach, o ile produkcja i związane z nią działania nie mają szkodliwego wpływu na siedlisko lasu.

c) **Definicja „plantacji rolnej"**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – art. 2 pkt 6 – Definicje

„Plantacje rolne" są objęte definicją „użytkowania rolniczego" określoną w art. 2 pkt 5 rozporządzenia EUDR.

Definicja „plantacji rolnej" zawarta w art. 2 pkt 6 rozporządzenia EUDR odnosi się przede wszystkim do „gruntów z drzewostanami w systemach produkcji rolnej, takimi jak plantacje drzew owocowych, plantacje palmy olejowej, sady oliwne", co odnosi się do gruntów uprawnych, w tym upraw trwałych, jak opisano w sekcji 4.

Po drugie, definicja ta odnosi się do „systemów rolno-leśnych, w których uprawy rosną pod pokrywą drzew", co wyjaśniono w sekcji 4 lit. d), i należy ją interpretować w połączeniu z wyjątkiem dotyczącym braku zmiany przeważającego użytkowania gruntów. W art. 2 pkt 6 rozporządzenia EUDR doprecyzowano, że terminem „plantacja rolna" objęte są wszystkie plantacje odnośnych towarów innych niż drewno, w związku z czym plantacje te wchodzą w zakres definicji „użytkowania rolniczego".

Ponadto art. 2 pkt 6 rozporządzenia EUDR stanowi, że plantacje rolne są wyłączone z definicji „lasu". Oznacza to, że obszary spełniające kryteria plantacji rolnych nie wchodzą w zakres definicji lasu, nawet jeżeli obejmują drzewa takie jak kauczuk czy palma olejowa.

d) **Wyjaśnienie pojęcia „system rolno-leśny"**

Odnośne przepisy:

rozporządzenie EUDR – motyw 37; art. 2 pkt 6 – Definicje

Zgodnie z dokumentami FAO ([27]) „system rolno-leśny" to zbiorcza nazwa systemów i technologii użytkowania gruntów, w których rośliny drzewiaste (drzewa, krzewy, palmy, bambusy itp.) są celowo wykorzystywane na tej samej jednostce gospodarowania gruntami co uprawy rolne lub zwierzęta, w pewnej formie układu przestrzennego lub sekwencji czasowej. W systemach rolno-leśnych występują interakcje zarówno ekologiczne, jak i gospodarcze między poszczególnymi komponentami. Istnieją dwa podstawowe systemy rolno-leśne: jednoczesny i sekwencyjny. W systemach jednoczesnych drzewa oraz uprawy lub zwierzęta występują razem na tym samym gruncie, podczas gdy w systemach sekwencyjnych uprawy i drzewa na zmianę zajmują większość tej samej przestrzeni, co minimalizuje konkurencję między nimi.

System rolno-leśny może również odnosić się do konkretnych praktyk w zakresie leśnictwa, które uzupełniają działalność rolniczą, takich jak poprawa żyzności gleby, ograniczenie erozji gleby, poprawa gospodarowania na wododziałach lub zapewnianie zacienienia i żywności dla zwierząt gospodarskich ([28]).

W motywie 37 przypomniano, że w definicjach FAO systemy rolno-leśne nie są uznawane za lasy, tylko za użytkowanie rolnicze i że obejmują one różne sytuacje, takie jak te, w których uprawy są prowadzone pod pokrywą drzew, a także systemy rolno-leśno-uprawowe, leśno-pastwiskowe i rolno-leśno-pastwiskowe.

([27]) FAO, 2003 r. Multilingual Thesaurus on Land Tenure [Wielojęzyczny tezaurus na temat dzierżawy gruntów]. Rozdział 7: Land in an agricultural, pastoral and forestry context [Grunty rolne, pastwiskowe i leśne].

([28]) FAO World Programme For The Census Of Agriculture 2020 [Światowy program FAO na rzecz spisu rolnictwa z 2020 r.], t. 1, s. 123, pkt 8.13.12 i 8.13.13.

Ponieważ definicja „lasu" w art. 2 pkt 4 rozporządzenia EUDR nie obejmuje terenów, na których przeważa rolnicze użytkowanie gruntów, można wywnioskować, że jeżeli grunty są użytkowane przeważająco w ramach „systemów rolno-leśnych" do celów wyszczególnionych w motywie 37, nie można ich uznać za „las". W tym przypadku i do celów rozporządzenia grunty te należy uznać za objęte „użytkowaniem rolniczym". W odniesieniu do dodatkowej działalności rolniczej, w tym działalności rolno-leśnej w kontekście odbudowy, zob. sekcja 2.

5. **Wyjaśnienie pojęcia „użytkowanie gruntów" w przypadku wielu rodzajów użytkowania gruntów na tym samym obszarze oraz wykorzystania rejestrów gruntów i map katastralnych**

W przypadku gdy działka obejmuje zarówno obszar objęty definicją „lasu", jak i obszar objęty „użytkowaniem rolniczym", te dwa obszary należy rozpatrywać oddzielnie. Obszar spełniający kryteria definicji „lasu" wchodzi w zakres rozporządzenia, natomiast obszar spełniający kryteria „użytkowania rolniczego" nie jest objęty zakresem rozporządzenia pod względem przekształcania.

To, czy część działki wykorzystywana do celów rolniczych jest większa niż część działki uznana za las zgodnie z definicją, nie ma znaczenia. Dla przykładu oznacza to, że jeśli na terenie 10-hektarowej działki znajduje się obszar o powierzchni 2 hektarów, który zgodnie z obiektywnymi kryteriami można uznać za obszar leśny, a 8 hektarów jest objętych użytkowaniem rolniczym, to te 2 hektary lasu są klasyfikowane jako las, niezależnie od faktu, że stanowią one jedynie 20 % całej działki.

Przy ocenie, czy dana działka stanowi las, rzeczywiste nieruchomości leśne powinny mieć pierwszeństwo przed oznaczeniem w rejestrach gruntów i mapach katastralnych. Rejestry gruntów i mapy katastralne mogą być kolejnymi elementami uzupełniającymi dane satelitarne do celów wykazania użytkowania rolniczego w przeszłości. Ponadto plany urządzenia lasu i rejestry wyznaczonych obszarów leśnych mogą być przydatne przy ustalaniu, czy dany obszar jest lasem bez aktualnej pokrywy drzew, w szczególności w przypadku gdy dany teren jest tymczasowo nieobsadzony drzewami ze względu na praktykę gospodarki leśnej, klęskę żywiołową lub pierwsze lata zalesiania. Unijne obserwatorium ([29]) udostępnione przez Komisję jest bezpłatnym narzędziem dostępnym dla wszystkich zainteresowanych stron na potrzeby określania powierzchni lasów na świecie w 2020 r. Obserwatorium nie ma jednak charakteru wyłącznego, nie jest obowiązkowe i nie ma wartości prawnej. Zainteresowane strony z sektora publicznego i prywatnego mogą wykorzystywać do celów swoich działań w zakresie należytej staranności lub kontroli wszelkie mapy, które uznają za odpowiednie.

([29]) https://forest-observatory.ec.europa.eu/forest/gfc2020.

ZAŁĄCZNIK I

PRAKTYCZNE PRZYKŁADY INTERPRETACJI POJĘĆ „WPROWADZENIE DO OBROTU”, „UDOSTĘPNIANIE NA RYNKU” I „WYWÓZ”

W poniższych scenariuszach przedstawiono sytuacje, w których osobę fizyczną lub prawną uznaje się za podmiot na podstawie rozporządzenia EUDR.

(O ile nie określono inaczej, podmioty we wszystkich poniższych scenariuszach są odpowiedzialne za zachowanie należytej staranności w odniesieniu do odnośnych produktów/towarów i złożenie oświadczenia o należytej staranności (DDS) w systemie informacyjnym ustanowionym na podstawie EUDR lub wyznaczenie upoważnionego przedstawiciela, o którym mowa w art. 6, do złożenia DDS w ich imieniu].

(Zgodnie z art. 4 ust. 3 złożenie oświadczenia o należytej staranności oznacza, że podmiot lub podmiot handlowy niebędący MŚP wypełnił obowiązki określone w mających zastosowanie przepisach rozporządzenia EUDR i przyjmuje na siebie odpowiedzialność za stwierdzenie, że produkty te nie powodują wylesiania i zostały wyprodukowane zgodnie z właściwymi przepisami kraju produkcji, zgodnie z art. 3)

Scenariusz 1 – Przetwarzanie produktów

Producent A z siedzibą w UE (podmiot niebędący MŚP) jest przedsiębiorstwem, które kupuje olej palmowy [HS 1511] w państwie trzecim i przywozi go do UE, gdzie wykorzystuje olej palmowy do produkcji przemysłowych alkoholi tłuszczowych [HS 3823 70]. Następnie sprzedaje on przemysłowe alkohole tłuszczowe producentowi B w innym państwie członkowskim UE.

— Producent A jest podmiotem przy przywozie do UE (zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu”) oleju palmowego, ponieważ olej palmowy jest odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że producent A musi zachować należytą staranność w odniesieniu do oleju palmowego, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

— Producent A jest również podmiotem przy wprowadzaniu przemysłowych alkoholi tłuszczowych do obrotu, ponieważ przemysłowe alkohole tłuszczowe są odnośnymi produktami objętymi załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że producent A musi przedłożyć oddzielne oświadczenie o należytej staranności w odniesieniu do przemysłowych alkoholi tłuszczowych przed wprowadzeniem ich do obrotu, w którym to oświadczeniu może odnieść się do numeru referencyjnego swojego poprzedniego oświadczenia o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 9.

Scenariusz 2 – Materiały opakowaniowe

Scenariusz 2a

Producent C z siedzibą w UE (podmiot będący MŚP) przywozi papier rzemieślniczy powleczony [HS 4810] od producenta B z siedzibą w państwie trzecim i wykorzystuje go do pakowania innych produktów, które są następnie sprzedawane na rynku unijnym.

— Producent C jest podmiotem przy przywozie do UE (tj. zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu”) papieru rzemieślniczego, ponieważ papier rzemieślniczy jest odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR: chociaż papier ten będzie stosowany jako opakowanie, jest on przywożony jako niezależny produkt (*porównaj ze scenariuszem 2b*) i w związku z tym podlega badaniu należytej staranności. Producent C musi przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

— Producent C nie jest zobowiązany do zachowania należytej staranności ani przedłożenia oświadczenia o należytej staranności w odniesieniu do papieru rzemieślniczego, gdy papier ten jest następnie stosowany do pakowania innych produktów, ponieważ nie jest on sprzedawany jako niezależny produkt, lecz jako materiał opakowaniowy (który jest normalnie używany do pakowania takich towarów i nie nadaje produktowi jego zasadniczego charakteru) i w związku z tym nie jest regulowany jako odnośny produkt na podstawie rozporządzenia EUDR.

Scenariusz 2b

Przedsiębiorstwo D z siedzibą w UE (podmiot będący MŚP) przywozi drewniane ramy [HS 4414] z państwa trzeciego i sprzedaje je sprzedawcy detalicznemu E z siedzibą w UE. Ramy zostały zapakowane w tekturę.

— Przedsiębiorstwo D jest podmiotem przy przywozie do UE (tj. zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu") drewnianych ram, ponieważ drewniane ramy są odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że producent D musi zachować należytą staranność w odniesieniu do drewnianych ram, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

— Przedsiębiorstwo D nie jest zobowiązane do zachowania należytej staranności ani przedłożenia oświadczenia o należytej staranności w odniesieniu do opakowań kartonowych, ponieważ nie zostały one przywiezione jako niezależny produkt, lecz jako materiał opakowaniowy (który jest normalnie używany do pakowania takich towarów i nie nadaje produktowi jego zasadniczego charakteru) i w związku z tym nie są one regulowane jako odnośny produkt na podstawie rozporządzenia EUDR.

Scenariusz 3 – Przeniesienie własności

Scenariusz 3a

Producent F mający siedzibę w UE (podmiot niebędący MŚP) kupuje skóry bydlęce surowe [HS ex 4101] od dostawcy H, który ma siedzibę poza UE. Zgodnie z umową własność jest przenoszona niezwłocznie na producenta F, mimo że skóry nadal znajdują się poza UE i są przywożone do UE przez producenta F. Po przywozie do UE producent F przetwarza skóry w skóry garbowane [HS ex 4104] i sprzedaje je sprzedawcy detalicznemu I niebędącemu MŚP z siedzibą w UE (podmiot handlowy).

— Producent F jest podmiotem przy przywozie do UE (zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu") skór bydlęcych surowych, ponieważ skóry bydlęce surowe są odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że producent F musi zachować należytą staranność w odniesieniu do skór surowych, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu. W ramach należytej staranności w odniesieniu do skór surowych producent F musi uwzględnić informacje geolokalizacyjne odnoszące się do wszystkich zakładów, w których bydło było hodowane (zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. d)). Zgodnie z motywem 39 producent F ustala, czy bydło wykorzystane do produkcji tych skór było karmione innym odnośnym produktem, a jeśli tak, to zachowuje również wymaganą należytą staranność w odniesieniu do paszy dla zwierząt gospodarskich.

— Producent F jest również podmiotem przy wprowadzaniu do obrotu skór garbowanych, ponieważ skóry garbowane są odnośnymi produktami objętymi załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że producent F musi przedłożyć oddzielne oświadczenie o należytej staranności w odniesieniu do skór garbowanych przed ich sprzedażą podmiotowi handlowemu I. Producent F może odnieść się do istniejącego oświadczenia o należytej staranności dotyczącego skór surowych, które wcześniej wprowadził do obrotu przy przywozie do UE.

— Jako *podmiot handlowy niebędący MŚP* podmiot handlowy przyjmuje na siebie te same obowiązki w zakresie należytej staranności co podmiot. Po upewnieniu się, że zachowano należytą staranność w odniesieniu do skór bydlęcych surowych, podmiot handlowy jest zobowiązany do przedłożenia oddzielnego oświadczenia o należytej staranności w odniesieniu do skór garbowanych zakupionych od producenta F przed ich sprzedażą konsumentom lub innym podmiotom na dalszych etapach łańcucha dostaw (tj. *ich udostępnieniem* na rynku unijnym). Oświadczenie o należytej staranności podmiotu handlowego I może odnosić się do istniejącego oświadczenia o należytej staranności producenta F dotyczącego skór garbowanych zgodnie z art. 4 ust. 9.

(W tym scenariuszu własność zostaje przeniesiona z osoby spoza UE na osobę z UE przed fizycznym wprowadzeniem produktu do UE).

Scenariusz 3b

Producent F mający siedzibę w UE (podmiot niebędący MŚP) kupuje przez internet skóry garbowane bydlęce [HS ex 4104] od dostawcy H, który ma siedzibę poza UE. Zgodnie z umową własność zostaje przeniesiona na producenta F dopiero wtedy, gdy skóry zostaną dostarczone do jego fabryki w UE. Spedytor G przywozi skóry do UE w imieniu dostawcy H i dostarcza je do fabryki producenta F.

— Dostawca H jest podmiotem przy przywozie skór garbowanych bydlęcych do UE (tj. zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu"), ponieważ są one odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że dostawca H musi zachować należytą staranność w odniesieniu do skór bydlęcych, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu [lub wyznaczyć spedytora G jako upoważnionego przedstawiciela zgodnie z art. 6 ust. 1 do złożenia tego oświadczenia]. W ramach należytej staranności w odniesieniu do skór dostawca H musi uwzględnić informacje geolokalizacyjne odnoszące się do wszystkich zakładów, w których bydło było hodowane (zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. d)). Zgodnie z motywem 39 dostawca H określa, czy bydło wykorzystane do produkcji tych skór było karmione innym odnośnym produktem, a jeśli tak, to stosuje również wymaganą procedurę w zakresie należytej staranności w odniesieniu do paszy dla zwierząt gospodarskich.

— Producent F jest pierwszą osobą fizyczną lub prawną, która udostępnia odnośne produkty na rynku unijnym, i jest również uznawany za podmiot zgodnie z art. 7, tj. chociaż w rzeczywistości nie jest podmiotem w rozumieniu definicji określonej w art. 2 pkt 15, art. 7 stanowi, że podlega on tym samym obowiązkom co podmiot. W związku z tym producent F musi zachować należytą staranność i przedłożyć oddzielne oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym przed sprzedażą odnośnych produktów konsumentom lub innym podmiotom na dalszych etapach łańcucha dostaw, w którym może odnieść się do oświadczenia o należytej staranności dostawcy H zgodnie z art. 4 ust. 9.

(W tym scenariuszu własność zostaje przeniesiona z osoby spoza UE na osobę z UE dopiero po fizycznym wprowadzeniu produktu do UE).

Scenariusz 4 – Wprowadzanie do obrotu a udostępnianie na rynku

(W scenariuszach 4a, 4b, 4c i 4d wykazano różnicę między wprowadzeniem do obrotu a udostępnianiem na rynku unijnym i przedstawiono przykłady niektórych okoliczności, w których przedsiębiorstwo działające na dalszych etapach łańcucha dostaw może być podmiotem).

Scenariusz 4a

Hurtownik J z siedzibą w UE (podmiot będący MŚP) przywozi proszek kakaowy [HS 1805] od producenta z państwa trzeciego (spoza UE) i sprzedaje je sprzedawcy detalicznemu K niebędącemu MŚP z siedzibą w UE. Sprzedawca detaliczny K przywozi dodatkowy proszek kakaowy z państwa trzeciego (producent spoza UE) i miesza go z proszkiem kakaowym zakupionym od hurtownika J na sprzedaż konsumentom końcowym w UE (*porównaj ze scenariuszami 4b, 4c, 4d*).

— Hurtownik J jest podmiotem przy przywozie do UE (tj. zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu") proszku kakaowego (*wprowadzenie do obrotu*), ponieważ proszek kakaowy jest odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że hurtownik J musi zachować należytą staranność w odniesieniu do proszku kakaowego, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

— W odniesieniu do proszku kakaowego zakupionego od hurtownika J sprzedawca detaliczny K działa jako podmiot handlowy, ponieważ ten proszek kakaowy został już wprowadzony do obrotu w Unii. Jako podmiot handlowy *niebędący MŚP* sprzedawca detaliczny K przyjmuje na siebie te same obowiązki w zakresie należytej staranności co podmiot i jest zobowiązany do przedłożenia oświadczenia o należytej staranności w odniesieniu do proszku kakaowego zakupionego od hurtownika J przed jego sprzedażą (*udostępnienie*). Sprzedawca detaliczny K może odnieść się do istniejącego oświadczenia o należytej staranności złożonego przez hurtownika J w odniesieniu do proszku kakaowego po upewnieniu się, że przeprowadzono prawidłowo procedurę w zakresie należytej staranności zgodnie z wymogami rozporządzenia EUDR, zgodnie z art. 4 ust. 9, ale sprzedawca detaliczny K zachowuje odpowiedzialność za zgodność tego produktu z przepisami.

— Sprzedawca detaliczny K jest podmiotem prowadzącym działalność w zakresie dodatkowego proszku kakaowego, który K przywozi bezpośrednio do UE (zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu"), ponieważ proszek kakaowy jest odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR, a K po raz pierwszy wprowadza do obrotu dodatkowy proszek kakaowy. Oznacza to, że sprzedawca detaliczny K musi zachować należytą staranność w odniesieniu do dodatkowego proszku kakaowego, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

Scenariusz 4b

Hurtownik J z siedzibą w UE (podmiot będący MŚP) przywozi proszek kakaowy [HS 1805] od producenta z państwa trzeciego (spoza UE) i sprzedaje go sprzedawcy detalicznemu K z siedzibą w UE (podmiotowi handlowemu niebędącemu MŚP). Sprzedawca detaliczny K odsprzedaje proszek kakaowy w UE.

— Hurtownik J jest podmiotem przy przywozie proszku kakaowego do UE (tj. zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu"), ponieważ proszek kakaowy jest odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że hurtownik J musi zachować należytą staranność w odniesieniu do proszku kakaowego, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

— Ponieważ proszek kakaowy został już wprowadzony do obrotu przez hurtownika J i pod warunkiem, że sprzedawca detaliczny K nie przetwarzał go ani nie dodawał do niego innych produktów przed odsprzedażą, sprzedawca detaliczny K jedynie *udostępnia* odnośny produkt. Do celów zachowania należytej staranności i składania oświadczeń o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 2 i 9 sprzedawca detaliczny K może odnieść się do istniejącego oświadczenia o należytej staranności po upewnieniu się, że hurtownik J prawidłowo zachował należytą staranność zgodnie z art. 4 ust. 9, ale sprzedawca detaliczny K zachowuje odpowiedzialność za zgodność produktu z przepisami.

Scenariusz 4c

Hurtownik J z siedzibą w UE (podmiot będący MŚP) przywozi olej sojowy [HS 1507] od producenta z państwa trzeciego (spoza UE) i sprzedaje go sprzedawcy detalicznemu K z siedzibą w UE (podmiot handlowy będący MŚP). Sprzedawca detaliczny K odsprzedaje olej sojowy w UE.

— Hurtownik J jest podmiotem przy przywozie oleju sojowego do UE (tj. zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu"), ponieważ olej sojowy jest odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że hurtownik J musi zachować należytą staranność w odniesieniu do oleju sojowego, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

— Ponieważ olej sojowy został już wprowadzony do obrotu przez hurtownika J i pod warunkiem, że sprzedawca detaliczny K nie przetwarzał ani nie dodawał do niego innych produktów przed odsprzedażą, sprzedawca detaliczny K jedynie *udostępnia* odnośny produkt. Ponieważ sprzedawca detaliczny K jest *podmiotem handlowym będącym MŚP*, nie ma on takich samych obowiązków w zakresie należytej staranności jak podmiot. Sprzedawca detaliczny K musi zatem gromadzić i przechowywać informacje wymagane zgodnie z art. 5 rozporządzenia EUDR, ale nie jest zobowiązany do przedłożenia oświadczenia o należytej staranności w odniesieniu do oleju sojowego przed jego odsprzedażą zgodnie z art. 5 ust. 2.

Scenariusz 4d

Hurtownik J z siedzibą w UE (podmiot będący MŚP) przywozi ziarna kakao [HS 1801] od producenta z państwa trzeciego (spoza UE) i sprzedaje je producentowi K z siedzibą w UE (podmiot niebędący MŚP). Producent K wykorzystuje ziarna kakao do produkcji batonów czekoladowych [HS 1806], które sprzedaje w UE.

— Hurtownik J jest podmiotem przy przywozie ziaren kakao do UE (*zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu"*), ponieważ ziarna kakao są odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że hurtownik J musi zachować należytą staranność w odniesieniu do ziaren kakao, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

— Producent K staje się podmiotem przy sprzedaży batonów czekoladowych, ponieważ batony czekoladowe są również odnośnym produktem wymienionym w załączniku I do rozporządzenia EUDR i są wprowadzane do obrotu (*udostępniane po raz pierwszy*). Do celów zachowania należytej staranności i składania oświadczeń o należytej staranności zgodnie z art. 4 ust. 2 i 9 sprzedawca detaliczny K może odnieść się do istniejącego oświadczenia o należytej staranności po upewnieniu się, że hurtownik J prawidłowo zachował należytą staranność zgodnie z art. 4 ust. 9, ale sprzedawca detaliczny K zachowuje odpowiedzialność za zgodność produktu z przepisami.

Scenariusz 5 – Stosowanie istniejącego oświadczenia o należytej staranności jako punktu odniesienia

Przedsiębiorstwo L (podmiot niebędący MŚP) z siedzibą w UE nabywa zamrożone mięso z bydła [HS ex 0202] od rolnika M z siedzibą w UE (podmiotu będącego MŚP), który wyprodukował to bydło w UE. Rolnik M zakupił paszę dla tego bydła od sprzedawcy detalicznego W (podmiotu będącego MŚP), który zachował należytą staranność. Przedsiębiorstwo L wywozi następnie zamrożone mięso z bydła [HS ex 0202] do państwa trzeciego. Mięso nie zostało przetworzone ani zmieszane z innymi odnośnymi produktami.

— Rolnik M jest podmiotem przy sprzedaży zamrożonego mięsa z bydła przedsiębiorstwu L i przed sprzedażą musi zachować należytą staranność i przedłożyć w systemie informacyjnym oświadczenie o należytej staranności w odniesieniu do tego mięsa z bydła. W ramach należytej staranności w odniesieniu do mięsa z bydła rolnik M musi uwzględnić informacje geolokalizacyjne odnoszące się do wszystkich zakładów, w których bydło to było hodowane (zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. d)). Zgodnie z motywem 39 rolnik M określa, czy bydło było karmione innym odnośnym produktem, a jeśli tak, to rolnik M powinien przedstawić jako dowód odpowiednie faktury, numery referencyjne odpowiednich oświadczeń o należytej staranności lub wszelkie inne stosowne dokumenty otrzymane od sprzedawcy detalicznego W, wskazujące, że pasza nie powoduje wylesiania.

— Przedsiębiorstwo L jest podmiotem przy wywozie mięsa z UE (tj. zgłasza produkt do procedury celnej wywozu). Przedsiębiorstwo L musi zatem upewnić się, że dochowano należytej staranności w odniesieniu do mięsa z bydła, i przedłożyć odrębne oświadczenie o należytej staranności, które może odnosić się do poprzedniego oświadczenia o należytej staranności przedłożonego przez rolnika M zgodnie z art. 4 ust. 9. Jeżeli zamiast wywozu mięsa do państwa trzeciego przedsiębiorstwo L zdecyduje się sprzedawać mięso w UE, wówczas przedsiębiorstwo L działałoby jako podmiot handlowy, ale podlegałoby **tym samym** obowiązkom co wspomniane wyżej, ponieważ podmioty handlowe niebędące MŚP są uznawane za podmioty niebędące MŚP zgodnie z art. 5 ust. 1.

Scenariusz 6 – Należyta staranność w odniesieniu do osób fizycznych/mikroprzedsiębiorstw

Właściciel lasu prywatnego N mający siedzibę w UE (podmiot będący MŚP) zawiera umowę z przedsiębiorstwem sektora drzewnego O (podmiot niebędący MŚP) na pozyskanie niektórych z jego drzew. Przedsiębiorstwo O pozyskuje drzewa, ale kłody [HS 4403] są nadal własnością właściciela prywatnego lasu N. Gdy kłody zostaną zebrane, właściciel prywatnego lasu N sprzedaje pozyskane kłody przedsiębiorstwu sektora drzewnego O. Przedsiębiorstwo z sektora drzewnego O przesyła następnie kłody do własnego tartaku i wprowadza je do obrotu jako drewno przetarte [HS 4407].

— Właściciel lasu N jest podmiotem i musi zachować należytą staranność przed wprowadzeniem kłód do obrotu. Ponieważ jednak właściciel lasu N jest *osobą fizyczną/mikroprzedsiębiorstwem*, może on upoważnić kolejny – niebędący osobą fizyczną/mikroprzedsiębiorstwem – podmiot lub podmiot handlowy na dalszym etapie łańcucha dostaw do występowania w charakterze upoważnionego przedstawiciela i przedłożenia oświadczenia o należytej staranności w jego imieniu. W przypadku gdy właściciel lasu N zdecyduje się upoważnić przedsiębiorstwo O do przedłożenia oświadczenia o należytej staranności w jego imieniu, przekazuje on przedsiębiorstwu O wszystkie informacje niezbędne do potwierdzenia, że dochował już należytej staranności i nie stwierdzono żadnego ryzyka/stwierdzono znikome ryzyko zgodnie z art. 6 ust. 3. Właściciel lasu N zachowuje odpowiedzialność za zgodność produktu z przepisami.

— Przedsiębiorstwo sektora drzewnego O jest podmiotem, gdy wprowadza do obrotu drewno przetarte jako odnośny produkt drzewny objęty załącznikiem I do rozporządzenia EUDR, wyprodukowany z kłód pozyskanych w lesie właściciela lasu N. Oznacza to, że przedsiębiorstwo sektora drzewnego O musi upewnić się, że zachowano należytą staranność w odniesieniu do kłód, i przedłożyć oddzielne oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym przed wprowadzeniem do obrotu drewna przetartego wyprodukowanego ze ściętych drzew właściciela lasu N.

Scenariusz 7 – Wyznaczenie osób trzecich jako upoważnionych przedstawicieli

Sprzedawca detaliczny P z siedzibą w UE (podmiot będący MŚP) przywozi opony pneumatyczne gumowe [HS ex 4011] z państwa trzeciego (spoza UE) i decyduje się wyznaczyć przedsiębiorstwo Q z siedzibą w UE jako swojego upoważnionego przedstawiciela do przedłożenia oświadczenia o należytej staranności jako dostawcy usług dla sprzedawcy detalicznego P.

— Sprzedawca detaliczny P jest podmiotem przy przywozie do UE (zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu") opon gumowych, ponieważ opony gumowe są odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że sprzedawca detaliczny P musi zachować należytą staranność w odniesieniu do opon gumowych, ale sprzedawca detaliczny P może wyznaczyć przedsiębiorstwo Q jako upoważnionego przedstawiciela do przedłożenia oświadczenia o należytej staranności w odniesieniu do tych opon w jego imieniu zgodnie z art. 6 ust. 1. Przedsiębiorstwo Q nie działa jako członek łańcucha dostaw, jest tylko usługodawcą składającym oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym w imieniu sprzedawcy detalicznego P i na żądanie właściwych organów dostarcza kopię upoważnienia zgodnie z art. 6 ust. 2. Sprzedawca detaliczny P zachowuje odpowiedzialność za zgodność opon z art. 3 rozporządzenia EUDR.

Scenariusz 8 – Zakres produktów

Producent R (podmiot będący MŚP) mający siedzibę w UE przywozi olej palmowy [HS 1511] od producentów z państw trzecich (spoza UE) do UE i przetwarza go w swoim zakładzie na mydło [HS 3401], które sprzedaje w UE.

— Producent R jest podmiotem przy przywozie do UE (zgłasza produkt do procedury celnej „dopuszczenia do obrotu") oleju palmowego, ponieważ olej palmowy jest odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że producent R musi zachować należytą staranność, przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym i podać numer referencyjny tego oświadczenia w zgłoszeniu celnym do dopuszczenia do obrotu.

— Przy sprzedaży mydła producent R nie jest jednak zobowiązany do zachowania należytej staranności ani przedłożenia oświadczenia o należytej staranności w odniesieniu do oleju palmowego zawartego w mydle, ponieważ samo mydło nie jest odnośnym produktem wymienionym w załączniku I do rozporządzenia EUDR.

Scenariusz 9 – Wprowadzanie odnośnych produktów do obrotu przez podmiot będący MŚP

Scenariusz 9a

Sprzedawca soi S z siedzibą w UE (podmiot handlowy niebędący MŚP) kupuje nasiona soi [HS 1201], które zostały już wprowadzone do obrotu przez inne przedsiębiorstwo. Sprzedawca S z siedzibą w UE niebędący MŚP sprzedaje nasiona soi przedsiębiorstwu T (podmiotowi będącemu MŚP) z siedzibą w UE. Przedsiębiorstwo T wytwarza z tych nasion soi mąkę sojową [HS 1208 10]i sprzedaje ją.

— Sprzedawca S jest podmiotem handlowym niebędącym MŚP przy sprzedaży (*udostępnianiu*) nasion soi przedsiębiorstwu T, ponieważ nasiona soi są odnośnym produktem objętym załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Oznacza to, że sprzedawca S musi upewnić się, że zachowano należytą staranność w odniesieniu do nasion soi, i przedłożyć nowe oświadczenie o należytej staranności w systemie informacyjnym, w którym może odnieść się do istniejącego oświadczenia o należytej staranności złożonego przez dostawcę zgodnie z art. 4 ust. 9 przed sprzedaniem nasion soi przedsiębiorstwu T. Sprzedawca S nadal ponosi odpowiedzialność za zgodność produktu z przepisami.

— Przedsiębiorstwo T jest podmiotem przy wprowadzeniu mąki sojowej do obrotu poprzez jej sprzedaż, ponieważ przetworzyło ziarna soi na nowy produkt (mąkę sojową), który jest odnośnym produktem o odrębnym kodzie HS zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Ponieważ ta sprzedaż dokonywana przez przedsiębiorstwo T jest wprowadzeniem do obrotu (*pierwsze udostępnienie*) nowego odnośnego produktu, przedsiębiorstwo T jest podmiotem. Jako MŚP przedsiębiorstwo T nie jest zobowiązane do przeprowadzenia procedury w zakresie należytej staranności przed wprowadzeniem mąki sojowej do obrotu ani do złożenia oświadczenia o należytej staranności w systemie informacyjnym, ponieważ mąka sojowa jest wytwarzana z ziaren soi, które zostały już poddane badaniu należytej staranności i w odniesieniu do których oświadczenie o należytej staranności zostało już złożone przez sprzedawcę S zgodnie z art. 4 ust. 8, ale przedsiębiorstwo T zachowuje odpowiedzialność za zgodność produktu z przepisami.

Scenariusz 9b

Prywatny właściciel lasu U (podmiot będący MŚP) mający siedzibę w UE pozyskuje część swoich własnych drzew w celu przetworzenia kłód na tarcicę [HS4407] we własnym przedsiębiorstwie i sprzedania ich bezpośrednio innym przedsiębiorstwom.

— Właściciel lasu U jest podmiotem, kiedy sprzedaje tarcicę, co oznacza, że musi zachować należytą staranność i przedłożyć oświadczenie o należytej staranności w odniesieniu do tarcicy przed jej sprzedażą, a nie przed pozyskaniem kłód.

(Jeżeli w powyższym scenariuszu 9b właściciel lasu U pozyskałby część swoich drzew w celu uzyskania tarcicy na własny użytek w swoim domu, np. do budowy ogrodzenia, nie byłby podmiotem, a w konsekwencji nie podlegałby obowiązkom wynikającym z rozporządzenia EUDR. To samo miałoby zastosowanie, gdyby przetwarzał drzewa na inne odnośne produkty na własny użytek, takie jak meble do swojego domu lub drewniane ramy do fotografii lub kłody do ogrzewania swojego domu)

Scenariusz 10 – Odnośne produkty oferowane do sprzedaży przez internet lub w inny sposób na odległość

Osoba V mająca siedzibę w UE (podmiot handlowy będący MŚP) kupuje drewniane ramy do fotografii [HS 4414] w celu późniejszego ich sprzedania za pośrednictwem swojego internetowego sklepu rzemieślniczego w ramach działalności handlowej. Te drewniane ramy do fotografii zostały już poddane badaniu należytej staranności przez podmiot Z.

— Osoba V jest podmiotem handlowym udostępniającym na rynku drewniane ramy do fotografii lub podmiotem w przypadku wywozu tych drewnianych ram do państwa trzeciego, ponieważ drewniane ramy są odnośnym produktem zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia EUDR. Rozporządzenie EUDR nie zawiera *żadnego* przepisu, zgodnie z którym zwykłe oferowanie do sprzedaży przez internet lub w inny sposób na odległość uznaje się za udostępnienie na rynku lub wywóz. Osoba V musi przestrzegać rozporządzenia EUDR przed zawarciem umowy zakupu z nabywcą drewnianych ram do fotografii.

ZAŁĄCZNIK II

PRZYKŁADY WYMOGÓW W ZAKRESIE INFORMACJI I NALEŻYTEJ STARANNOŚCI W ODNIESIENIU DO PRODUKTÓW ZŁOŻONYCH OBJĘTYCH ZAŁĄCZNIKIEM I DO ROZPORZĄDZENIA EUDR

Przykład 1: spełniono wymogi w zakresie informacji i należytej staranności dla odnośnego produktu i wszystkich części, które zawierają inne odnośne produkty lub zostały z nich wytworzone.

Typ produktu	Ilość				Czy przeprowadzono procedurę należytej staranności dla odnośnego produktu?
Meble biurowe do samodzielnego montażu (HS 9403)	1 500 szt.				Tak, podmiot zachował należytą staranność zgodnie z art. 8 rozporządzenia EUDR, w tym z wymogami dotyczącymi informacji zawartymi w art. 9 (zob. poniżej) i złożył oświadczenie o należytej staranności.
Część odnośnego produktu (komponent)	Informacje na temat części odnośnego produktu (zgodnie z art. 9)				Czy część odnośnego produktu jest objęta oświadczeniem o należytej staranności?
	Opis[2]	Gatunek	Kraj produkcji	Geolokalizacja towaru	
Rdzeń	Płyta wiórowa (HS 4410)	Świerk sitkajski (*Picea sitchensis*)	Państwo członkowskie UE	Wiele plantacji. Wszystkie geolokalizacje znane	Tak: podmiot powołał się na istniejące oświadczenie o należytej staranności po upewnieniu się, że prawidłowo zachowano należytą staranność.
Przód i tył	Fornir 0,5 mm (HS 4408)	Buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*)	Państwo członkowskie UE	Właściciele lasów prywatnych. Wszystkie geolokalizacje znane	Tak: podmiot powołał się na istniejące oświadczenie o należytej staranności po upewnieniu się, że prawidłowo zachowano należytą staranność.

Przykład 2: Spełniono wymogi w zakresie informacji i należytej staranności dla odnośnego produktu i wszystkich części, które zawierają inne odnośne produkty lub zostały z nich wytworzone.

Typ produktu	Ilość	Czy przeprowadzono procedurę należytej staranności dla odnośnego produktu?
Przetwory spożywcze zawierające kakao (HS 1806)	2 000 kg	Tak, podmiot zachował należytą staranność zgodnie z art. 8 rozporządzenia EUDR, w tym z wymogami dotyczącymi informacji zawartymi w art. 9 (zob. poniżej) i złożył oświadczenie o należytej staranności.

Typ produktu	Ilość			Czy przeprowadzono procedurę należytej staranności dla odnośnego produktu?
Część odnośnego produktu (komponent)	Informacje na temat części odnośnego produktu (zgodnie z art. 9)			Czy część odnośnego produktu jest objęta oświadczeniem o należytej staranności?
	Opis	Kraj produkcji	Geolokalizacja towaru	
Składnik	Masło kakaowe (HS 1804)	Kilka państw trzecich	Wiele gospodarstw/ drobnych producentów rolnych. Wszystkie geolokalizacje znane	Tak. Nie złożono żadnego oświadczenia o należytej staranności, w związku z czym podmiot przeprowadził procedurę należytej staranności dla tej części odnośnego produktu.
Składnik	Pasta kakaowa (HS 1803)	Kilka państw trzecich	Wiele gospodarstw/ drobnych producentów rolnych. Wszystkie geolokalizacje znane	Tak: podmiot powołał się na istniejące oświadczenie o należytej staranności po upewnieniu się, że prawidłowo zachowano należytą staranność.

Przykład 3: Wymogi w zakresie informacji i należytej staranności nie zostały spełnione dla odnośnego produktu ani dla wszystkich części, które zawierają inne odnośne produkty lub zostały z nich wytworzone. Odnośny produkt nie może zostać wprowadzony do obrotu, ponieważ geolokalizacja towarów związanych z jednym z odnośnych produktów w ramach produktu złożonego jest nieznana.

Typ produktu	Ilość				Czy przeprowadzono procedurę należytej staranności dla odnośnego produktu?
Sklejka (HS 4412)	8 500 m^3				Tak, przeprowadzono procedurę w zakresie należytej staranności, ale ponieważ w jej wyniku okazało się, że wymagane informacje geolokalizacyjne nie są dostępne, odnośny produkt nie może zostać wprowadzony do obrotu.
Część odnośnego produktu (komponent)	Informacje na temat części odnośnego produktu (zgodnie z art. 9)				Czy część odnośnego produktu jest objęta oświadczeniem o należytej staranności?
	Opis	Gatunek	Kraj produkcji	Geolokalizacja towaru	
Przód i tył	Fornir (HS 4408)	Bintangor (*Calophyllum* spp.)	Państwo trzecie	Wiele koncesji. Wszystkie geolokalizacje znane	Tak: podmiot powołał się na istniejące oświadczenie o należytej staranności po upewnieniu się, że prawidłowo zachowano należytą staranność.
Rdzeń	Fornir (HS 4408)	Topola (*Populus sp.*)	Państwo trzecie	Leśne gospodarstwa rolne. Geolokalizacje nieokreślone/ nieznane	Nie: wypełnienie obowiązków w zakresie należytej staranności nie jest możliwe bez znajomości geolokalizacji.

Przykład 4: Wymogi w zakresie informacji i należytej staranności nie zostały spełnione dla odnośnego produktu ani dla wszystkich części, które zawierają inne odnośne produkty lub zostały z nich wytworzone. Odnośny produkt nie może zostać wprowadzony do obrotu, ponieważ geolokalizacja towarów związanych z jednym z odnośnych produktów w ramach produktu złożonego jest nieznana, a w odniesieniu do innego odnośnego produktu nie były dostępne informacje o gatunkach.

Typ produktu	Ilość				Czy przeprowadzono procedurę należytej staranności dla odnośnego produktu?
Papier do pisania (90 g/m²) (HS 4802)	1 200 ton				Tak, przeprowadzono procedurę w zakresie należytej staranności, ale informacje wymagane w ramach tego procesu nie są dostępne, w związku z czym odnośny produkt nie może zostać wprowadzony do obrotu.
Część odnośnego produktu (komponent)	Informacje na temat części odnośnego produktu (zgodnie z art. 9)				Czy część odnośnego produktu jest objęta oświadczeniem o należytej staranności?
	Opis	Gatunek	Kraj produkcji	Geolokalizacja towaru	
Masa włóknista	Masa krótkowłóknista (HS 47)	Akacja wyniosła (*Acacia mangium*)	Państwo trzecie	Plantacja leśna. Znana geolokalizacja	Tak: podmiot powołał się na istniejące oświadczenie o należytej staranności po upewnieniu się, że prawidłowo zachowano należytą staranność.
Masa włóknista	Masa krótkowłóknista (HS 47)	Mieszane tropikalne drewno liściaste nieznanych gatunków	Państwo trzecie	Plantacje leśne. Wszystkie geolokalizacje znane	Nie: nie jest możliwe wypełnienie obowiązków w zakresie należytej staranności w przypadku produktów drzewnych bez zidentyfikowania wszystkich gatunków.
Masa włóknista	Masa długowłóknista (HS 47)	Sosna kalifornijska (*Pinus radiata*)	Państwo trzecie	Plantacje leśne. Geolokalizacje nieokreślone/nieznane	Nie: wypełnienie obowiązków w zakresie należytej staranności nie jest możliwe bez znajomości geolokalizacji.

Przykład 5: Wymogi w zakresie informacji i należytej staranności nie zostały spełnione dla odnośnego produktu ani dla wszystkich części, które zawierają inne odnośne produkty lub zostały z nich wytworzone. Odnośny produkt nie może zostać wprowadzony do obrotu, ponieważ procedura w zakresie należytej staranności przeprowadzona dla jednego odnośnego produktu w ramach produktu złożonego wykazała, że nie jest on produktem niepowodującym wylesiania.

Typ produktu	Ilość	Czy przeprowadzono procedurę należytej staranności dla odnośnego produktu?
Przetwory spożywcze zawierające kakao (HS 1806)	900 kg	Tak, przeprowadzono procedurę w zakresie należytej staranności, ale nie jest możliwe potwierdzenie, że produkty nie powodują wylesiania, w związku z czym odnośny produkt nie może zostać wprowadzony do obrotu.

Typ produktu	Ilość			Czy przeprowadzono procedurę należytej staranności dla odnośnego produktu?
Część odnośnego produktu (komponent)	Informacje na temat części odnośnego produktu (zgodnie z art. 9)			Czy część odnośnego produktu jest objęta oświadczeniem o należytej staranności?
	Opis	Kraj produkcji	Geolokalizacja towaru	
	Masło kakaowe (HS 1804)	Kilka państw trzecich	Wiele gospodarstw/ drobnych producentów rolnych. Wszystkie geolokalizacje znane	Tak: podmiot powołał się na istniejące oświadczenie o należytej staranności po upewnieniu się, że prawidłowo zachowano należytą staranność.
	Pasta kakaowa (HS 1803)	Kilka państw trzecich	Wiele gospodarstw/ drobnych producentów rolnych. Wszystkie geolokalizacje znane	Tak: podmiot powołał się na istniejące oświadczenie o należytej staranności po upewnieniu się, że prawidłowo zachowano należytą staranność.
	Proszek kakaowy (HS 1805)	Kilka państw trzecich	Wiele gospodarstw. Wszystkie geolokalizacje znane	Nie. Przeprowadzono procedurę w zakresie należytej staranności, ale niektóre lokalizacje zostały poddane wylesianiu po dacie granicznej, w związku z czym komponent nie jest zgodny z art. 3 i jest zakazany.